А Л П И Й С К А З И М А

ПОВЕСТ

„Запомни как ме обичаш – беше прошепнала т. – Не искам да ме обичаш винаги така, но искам да си спомняш".

„Нежна е нощта", С. Фицджералд

Автори: Кремена Каменова и Ния Каменова. 2017 г.

СЪДЪРЖАНИЕ:

Швейцария, зимата на 1928 и 1929 г.

ВИЛА РОЗАЛИНА

Разположена в централната част на Стария континент, тази малка и спокойна, населена от различни народности страна, носеше усещането за откъснатост от света на големите и шумни мегаполиси. Тук, където се преливаха в едно културите на италианци, французи, германци и австрийци, човек можеше да почувства нежната тишина на планината. Алпите, разделени от северната Юра чрез Швейцарското плато, се извисяваха с острите си върхове и дремеха от хилядолетия, гордо показвайки своята студена красота. Криволичещи между хълмистия терен реки прорязваха земята със своите чисти води, а езерата, заспали в своите предели, блестяха подобно на скъпоценни камъни. В тези планини се извисяваха причудливи и високи, вечно покрити със сняг била. Тук се намираха високите върхове Дюфур в масива Монте Роза и Маттерхорн.

През тази студена, но мека зима, приятно зелените ливади, бяха засипани от бял брокатен сняг. Само до преди месеци тези места бяха украсени с еделвайси и ледниково лютиче. Не бяха отлетели на юг, обаче, жълтоклюната гарга и снежната чинка, а ловците тук-там се натъкваха на мармоти, благородни елени и белки. По дърветата, подобно на женски украшения, висяха ледени шушулки с клиновидна форма. Тяхната прозрачна повърхност блестеше подобно на кристал и навяваше смътното усещане за някакво приказно кралство. Натрупалият се по върховете и ливадите чист сняг, както и свежият планински полъх, оставяха някакво неопределено чувство на свобода и радост в душите.

Селцето Р., сгушено между заснежените хребети, и обърнато в посока към италианската граница - селище с не повече от стотина души - със своите побелели покриви и с извисяващата се църковна камбанария от осемнадесети век, напомняше на онези празнични картини, които човек можеше да види върху пощенските марки или картичките. Къщите, еднотипни по своя екстериор, бяха разположени по склоновете и подредени в прави линии. В долната си част селските домове бяха каменни, а вторият им етаж бе дървен и покрит с двускатни покриви. На площада, оформен като своеобразен център, се намираха камбанарията, малката църквичка в готически стил, две хижи, както и сградата на кметството, чийто приземен етаж приютяваше кръчмата, аптеката и бакалията. В топло време, всеки четвъртък, тук пристигаше пазар, а понякога се правеха и панаири. В долината между хълмовете, се намираха раздалечените на голямо разстояние една от друга зимни вили. Собствениците на тези богати домове идваха всяка зима на почивка в с. Р., но това все пак не им пречеше и често да отскачат до близкия град, за да разнообразят сивото си ежедневие.

Изключение не правеше и семейство Фихте. Една неделна сутрин, в началото на декември, съпругът и съпругата пристигнаха във вила Розалина с бежавия си ролс ройс и много багаж, а малобройната прислуга от женски пол, която отговаряше за дома, ги посрещна мълчаливо и без особено чувство на радост. Автомобилът, модел от август месец, се спря пред входа на градината. Двигателят на колата бе изнесен отпред и покрит от метални решетки, които да го охлаждат. От двете страни се намираха кръглите фарове. Кръгли бяха и малките мигачи, разположени върху силно извитите калници. Правоъгълното предно стъкло, бе запотено от студа, а

степенките бяха покрити със сняг. Спуснатият фердек, обаче, не можеше да защити напълно автомобила от сипещите се снежинки.

Вилата, заедно с оградeният от нисък каменен зид двор, представляваше имение. През двукрилата дървена врата с арковиден горен край се стигаше до настлана с плочки пътека. От двете страни на този път се извисяваха борови дръвчета, зад които се намираха градини с алеи, улични фенери със стълбове, ажурно оформени пейки, беседки (по една във всяка от двете части на парка). Централната пътека, от своя страна, водеше до фонтана, който се състоеше от три етажа и бе изработен от розов мрамор. От пролетта до есента водата се изливаше от фигурка, поставена в най-горната част на самия фонтан. Сградата на вилата, широка и пететажна, бе изградена от камък в сив цвят. Вътрешността бе богато орнаментирана: стените бяха облицовани с дървени дъски и по тях висяха картини на модерни художници; бяха окачени и рога на елени. Стаите разполагаха с всички нужни удобства: легла със сатенени завивки и кожени одеала, камини, маси и столове от тъмно дърво, красиви шкафове, старинни вази, грамофон, пиано, скринове със скъпа порцеланова и кристална посуда. Домът притежаваше работен кабинет, огромна библиотека, вестибюл, билярдна зала и баня с голяма вана и мивка, като слугинското помещение и просторната кухня се намираха на първия етаж. В задния двор бе разположена конюшнята.

Прислужниците, две пълни жени на средна възраст, русоляви и с немски, възчервени лица – Кристине и Хана – облечени в униформи и с надянати връхни дрехи, вървяха бавно и с неохота по утъпкания път. След тях притичваха двата черни добермана, Ханс и Урф, и надаваха радостен лай. Госпожа Фихте-Морел, вече двадесет и шест годишна, французойка по произход, слезе от автомобила, облечена в дълго, кафяво палто от норка с кожена яка, бели ръкавички, ботуши и бежова шапка с кант от бял пух. Шарлот бе по-скоро ниска, с нежна, бяла кожа и аристократични ръце, завършващи с дълги и тънки пръсти. Стъпалата ѝ, изключително миниатюри и тесни, сякаш едвам докосваха земята. Тялото на младата жена бе слабо, но изящно и елегантно, а бюстът ѝ, едър и оформен, се надигаше бързо и при най-малкото вълнение. Лицето на Морел, около което се спускаха кестеняви коси, бе изключително фино – впити скули, тънки устни, носле с чупка в горната си част, извити вежди и красиво чело. Кадифените ѝ очи излъчваха някаква неизказана тъга, както и умора от бурния живот, който до скоро Морел бе водила. От нея се носеше аромат на силен парфюм, разнасящ се във въздуха и смесващ се с мириса на зима. От другата страна на автомобила слезе Фридрих Фихте, тридесет и две годишен германец, който въпреки годините си, вече бе направил успешна кариера в областта на финансите. Младият мъж носеше със себе си неизменните цилиндър и бастун, и скъп часовник „Ролекс“, с които винаги си придаваше важност. Фихте беше висок и слаб мъж, с късо подстригани черни коси, плътни устни и леко гърбав нос, а в тъмният му като нощта поглед се четяха високомерие и хладна пресметливост.

Едва влязла в коридора, Шарлот започна да се разсъблича, докато не остана по рокля, а две от прислужничките събираха дрехите, които господарката на дома

разхвърляше след себе си. Фридрих се спря да поговори с иконома Дидие, и сетне последва съпругата си във вътрешността на къщата.

•Колко е хубаво тук! Така се бях затъжила за това място, Фред! –се обърна Шарлот, с блеснали очи към съпруга си, когато последният влезе във всекидневната.

•Да, аз също – с явно безразличие и липса на каквато и да е било емоция отговори Фихте. Личеше си, че съвсем не мисли това, което казва.

•Колко съм уморена! – въздъхна Морел, завъртя се и се отпусна във фотьойла. Сетне погали един от доберманите.

•Защо не отидеш да си починеш тогава?

•Ако легна да спя следобед, как ще заспя довечера?

•И какво като не можеш да заспиш довечера? Нощем така или иначе не можеш да заспиш!

•Не искам да се успивам утре.

•Защо? Ти нямаш никаква работа!

•Искам да си направя сутрешна разходка. Мисля, че ако ставам по рано сутрин и излизам навън, ще съм по-бодра през деня. Лекарят ми препоръча да се разхождам сутрин и да правя гимнастика.

Шарлот бе крехка и чувствителна жена, оплакваща се от непрестанни болежки. Въпреки, че бе болнава и че изпадаше в странни психологически състояния, тя бе жизнена и енергична – четеше много, играеше тенис, танцуваше куикстеп и фокстрот, постоянно канеше гости у дома и сама посещаваше различни частни партита и мероприятия.

•Той е нацист – кротко и без злоба отсече Фридрих.

•Кой, д-р Нойман ли? – попита с учудване Шарлот.

•Да, мисля, че симпатизира на националсоциалистите или нещо такова... – лениво отговори Фридрих, макар че той каза всичко това просто така, а не защото го интересуваше.

•Ами и Карл Гюнтер подкрепя болшевиките, но ти го харесваш, нали?- прозина се Шарлот.

Двамата съпрузи често водеха подобни празни и вяли разговори, но това се дължеше на факта, че въобще нямаше за какво да си говорят. Фридрих се приближи към рафта с алкохол, отвори стъклената вратичка на шкафа и измъкна бутилка Джак Даниелс.

•Уиски? – предложи на съпругата си Фихте, и след като тя отказа алкохола, си наля от питието в кристална чаша и отвори кутията с пури.

В това време пристигна Хана и поднесе на Шарлот чай по английски – с прясно мляко. При вида на напитката, Морел измъкна красиво изработената си табакера и

тридесетсантиметровото си, седефено и със златен обков в края цигаре. Сетне помоли прислужничката да й подаде едно от модните списания, които стояха в единия край на стаята. След като прелисти страниците на журнала, Шарлот поклати глава:

•Миналогодишни са! Но разбира се! Трябваше да си купя нови броеве, когато минахме през града.

•Кажи на Дидие да купи нови. Впрочем, надявам се Урсула да приготви нещо интересно за вечеря.

•Скъпи, все пак не бяхме известили прислугата, че ще пристигнем. Дай им малко време – каза Шарлот – Не се и съмнявам, че тя бързо ще приготви нещо хубаво. Италианците имат добра кухня.

•За какво ли им плащам? Да си клатят краката по цяла година... и без това само зимата идваме тук.

•Но Фред! – отвърна Морел сериозно - Те поддържат тази къща!

•Сигурно, сигурно – промърмори Фридрих и добави – колкото и домашната прислуга поддържа къщата ни в Берн!

•Ами уволни ги тогава! – рече Шарлот и се зае с изрядния си маникюр в тъмночервено, любимият й цвят – Ужас! Имам чувството, че нокътят на кутрето ми ще се счупи скоро!

Двамата съпрузи бяха женени от три години. Запознаха ги общи приятели, а Фихте имаха безкрайно много връзки и познати. Това се случи в ранното лято на 1922 година, в Париж. Шарлот, родом от заможно семейство на прависти, тъкмо бе завършила психология. Още при първите си срещи, младите влюбени доста се сближиха. Сетне, когато тя се върна в Женева, а той замина за столицата, започнаха да водят кореспонденция. Година по-късно, в един топъл, есенен ден, Фридрих се озова пред вратите на Морел, за да направи официално предложение на Шарлот. Младият мъж тъкмо бе натрупал значително състояние, а годеницата му не отстъпваше по богатство на него. През юношеството си тя се занимаваше с благотворителни кампании и по този начин се чувстваше полезна на обществото, докато той едва завършил гимназия, бе участвал във войната от 1914 – 1919 г. Беше се сражавал в битките при Верден и Сома на страната на Централните сили и въпреки победата на Антантата, Фридрих не пропускаше да се похвали с военните си умения и често си спомняше с глупава горделивост за годините в армията. Макар, че се надсмиваше над националистическите настроения в Германия, Фихте се определяше като либерал. С Шарлот ги обединяваха твърде сходни увлечения: джазът, голфът, тенисът, четенето на книги, ездата. Обичаха да пътуват из различни страни – бяха посетили доста места във Франция, Северна Италия и Германия – и владееха отлично чужди езици. През почивните дни г-жа Фихте излизаше с приятелките си по магазините или по кафенетата и сладкарниците, посещаваше козметичката си, а вечер не пропускаше парти. Понякога, преди лягане, със съпруга си взимаха някоя книга от библиотеката – единият четеше на глас, а другият слушаше. Фридрих се прехласваше по Кант и Хегел, докато за Шарлот немските

философи бяха твърде натоварени с понятия и сякаш не бяха кристализирали ясно идеите си, за това тя предпочиташе екзистенциалистите. Двамата се интересуваха и от психология и четяха Фройд, а Шарлот харесваше Грос и дори два пъти бе виждала д-р Юнг. Все пак вкусовете на съпрузите съвпадаха що се отнасяше до музиката. Семейство Фихте не можеше да живее без джаз и блус. Бяха си купили плочите на Дюк Елингтън и неговия биг бенд, на Каунт Бейзи и Бени Гудман. Шарлот и Фридрих смятаха, че живеят изключително благополучно. Никога не се караха, тя търпеше неговите приятели банкери и адвокати, а за деца още не мислеха. Винаги си говореха на немски и много рядко – на френски. Буржоазното им всекидневие напомняше сюжет от булеварден роман. Техният живот бе попаднал в рамките на Епохата на джаза, Бялата епоха и т. нар. Луди години – времето на Фицджералд, Грета Гарбо, късите женски коси и криминалните романи на Агата Кристи.

•Ще отида да разопаковам багажа – каза по едно време Шарлот, изправи се от фотьойла и се запъти към вратата.

•Добре, ще се видим в трапезарията, Лоте – отвърна Фридрих и добави – сега имам малко работа и трябва да телефонирам до Берн.

Морел не отвърна нищо, а само кимна с разбиране и се отправи към спалните. Тогава изведнъж Фихте доби енергичност и припряно, нервно и нетърпеливо, се озова до телефона. Дървената и лакирана кубична форма на апарата бе с шайба на предната страна. Фридрих грабна слушалката, която в долния си край бе с коничен говорител. Целият телефон бе лакиран, а металните части бяха позлатени. Фихте набра някакъв номер, като през цялото време не спираше да се оглежда. От другата страна на слушалката даде свободно и сетне се чу дрезгав женски глас:

•Да, моля?

•Търся госпожица Шнайдер – каза младият мъж.

•Кой я търси?

•Фред.

•Един момент – отвърна жената и се провикна на някого – Елза, за тебе е. Да кажа ли, че те няма?

•Кой ме търси? – поинтересува се госпожица Шнайдер.

•Някой си Фред .

Елза, която в него момент тъкмо беше станала от сън, ходеше леко объркано из квартирата си, но щом чу, че Фридрих я търси, веднага живна. Грабна телефона от ръцете на съквартирантката си. Апаратът, както и всичко в пансиона, бе стар – модел от началото на двадесетте години.

•О, Фреди... – започна да се глези Шнайдер - миличък мой... два дена вече не съм те виждала. Къде се загуби така внезапно?

•В с. Р. съм. С Лоте.

•Защо не ми каза по-рано?

•Но мила, трябваше да се приготвя за пътуването – излъга Фихте.

•Да знаеш, че Елза е тъжна... – нацупи се изкуствено младата жена.

•Не ми се сърди. Хайде, прости ми.

•Е, добре... прощавам ти!

•Ще се наложи да остана тук до края на ваканцията.

Очите й изведнъж заблестяха лукаво, сякаш й беше хрумнала някаква гениална идея. Елза започна да подпитва с най-невинен глас, уж незаинтересовано:

•В Р. значи... а това къде беше, на юг ли?

•Да, в кантон Вале – лаконично отвърна Фридрих.

•Вале! – възкликна Елза възторжено – там е толкова красиво през зимата! Завиждам ти. А аз трябва да си стоя в Берн! Знаеш ли, ходила съм като малка във Вале... само като си спомня за онези прекрасни върхове... вилата ви, предполагам, е в Сен-Мориц?

•Не точно... намира се в окръг Фисп.

•О, Боже мой! – извика радостно Шнайдер – сега се сещам, че веднъж в кабарето се спря да разговаряш с някакъв мъж от Фисп... и тогава му каза, че имаш вила в някаква си община... как беше...

•Елза! – с леден глас й отвърна Фихте – не си и помисляй да идваш тук!

•Как беше... – мъчеше се да си спомни младата жена и сякаш нарочно не искаше да чуе Фридрих – Щерн...не...Цернат..Церматт. Да, именно! Церматт беше!

•Елза! – с ужас повтори Фихте.

•Какво има, зайче мое? Е, хайде... пращам ти много, много целувки... – засмя се силно Шнайдер и затвори телефона.

Елза Шнайдер, двадесет и четиригодишна червенокоса красавица, беше кабаретна певица и танцьорка във вариете „Златното лале”. Фридрих я срещна там преди година. Той често посещаваше локали и кабарета с приятели. Младата жена веднага се вкопчи в него – той й се струваше златната възможност тя да се отърве от бедността завинаги. Връзката на Елза и Фридрих се изразяваше в скритите погледи и тайните срещи. Въпреки скъпите подаръци, които получаваше, певицата не бе доволна – понякога в разговор намекваше, че е „време той да преразгледа отношенията с жена си”. Фихте си правеше оглушки и за да отвлече вниманието й, й обещаваше да я заведе на някой луксозен курорт или да й купи апартамент – но този апартамент така и не бе купен. Истината бе, че Фридрих се бе влюбил в сценичния образ на Шнайдер. Силата, освободеността и покварата, които излъчваше тази жена, го бяха пленили още в мига, в който я зърна. Но силната страст, която изпитваше към нея, вече беше започнала малко по малко да избледнява и да отстъпва място на раздразнението. Може би Фридрих бе очаквал,

че щом младата жена флиртува открито с всички, независимо дали се намира на сцена, или пък в почивка, няма да се стигне до някакви по-сериозни отношения.

Фихте въздъхна, отърси се от спомените си и отпи от уискито.

НЕОЧАКВАНА СРЕЩА

Сутринта бе мека, а студените северни ветрове, спрени от високите върхове, не можеха да пробият в долината. Фридрих, по отдавна установен навик, слезе в трапезарията по халат, закуси бавно и спокойно, изпи кафето си, междувременно прехвърляйки купения от снощи вестник. Сетне се отдаде на приготовленията си по обличането. Избръсна се, накара Кристине да извади ловджийския му костюм, огледа се в огледалото и доволен си затананика. Сетне каза на Дидие да приготви пушката му и се обади на старите си познати – няколко приятели, с които снощи дълго разговаря по телефона, и с които се уговори да излезе на лов днес. За разлика от съпруга си, който не бе свикнал със самотните утрини, след като закуси в леглото, Шарлот навлече едно от по-старите си палта и излезе на разходка. Не нареди да оседлаят коня й, а пое пеша и без посока. Чувстваше се много свободна и енергична сред снега и харесваше усещането на студения планински полъх по лицето си. Известно време вървеше с бърз ход, но скоро се умори и седна върху един паднал дънер. Сетне се сети, че ако продължава да стои на едно място ще се простуди и реши да продължи разходката си. Взе сняг в шепите си и започна да го разпръсква наоколо, но после откъсна една малка висулка от близкото дърво и по детски започна да чупи тънката й част със зъби. Когато и това й омръзна, щастливо се завъртя, така че краищата на полите й съвсем се намокриха, и се хвърли по гръб в преспите. Всичко наоколо й изглеждаше толкова чисто, светло, спокойно, празнично, кристално. Но това сиво-синьо, нежно небе се сливаше с белия сняг и даваше усещането за простор и безкрайност.

Шарлот побърза да стане, тъй като чу конски тропот и изтръска снега от дрехите си. Срещу нея, на черен породист кон, препускаше в галоп някаква непозната, и както се стори на Морел, твърде смугла, жена.

•Fermati, Sergio, fermati! (Спри, Серджо, спри – итал.) – извика ездачката и придърпа юздите на коня към себе си.

Животното застина и господарката му, облечена в екипировка за езда, скочи на земята.

Морел огледа непознатата с възхищение – онази имаше оформено тяло, чиито извивки си личаха под грубата дреха. Тъмните коси и бадемовите очи напълно си отиваха с мургавата кожа. Лицето на жената не бе в никакъв случай впито, но излъчваше някакъв южняшки, огнен чар. Тъмните вежди, правият нос и мъхът над плътните, розови устни, които вечно се смееха, издаваха пълнокръвност,

решителност и упоритост. Това бе рядко красива жена, с неприсъща за местния регион външност.

•Надявам се, че аз и моят приятел не сме Ви уплашили? – с типичната за италианците отвореност на гласните попита ездачката на френски и допълни – Той е любимецът ми. Отглеждам него и останалите коне сама. Не мога да ги оставя в ръцете на някого другиго. Впрочем не Ви се представих. Елеонора Катанео.

•Шарлот Фихте-Морел – отвърна също така любезно и непринудено Лоте, а сетне не сдържа любопитството си и попита – тукашна ли сте? Не съм Ви виждала друг път.

•Да, тукашна съм. Живея в една от вилите.

•Със съпруга ми вече трета година прекарваме зимата тук, а до сега не сме Ви срещали на нито едно от събиранията или партита.

•Дълго време бях в Италия, където следвах архитектура. Прибрах се в Швейцария едва тази година.

•О! Аз съм била в Италия – възкликна оживено Шарлот – намирам както езика, така и родината Ви за прекрасни. Дори говоря италиански.

•Grazie (Благодаря – итал.) – засмя се Еленора, а смехът й бе висок, звънтящ и весел – Но по националност аз съм швейцарка, колкото и Вие. А къде сте били по-точно?

•В Тичино, Равена и Торино... в северните части.

•Да, там е красиво, но не се различава кой знае колко от тукашната природа. Италия трябва да се посети на юг, когато е лято, там където има море: Сицилия, Амалфи, Неапол. – и Елеонора внезапно попита – Вие сте французойка, нали? Правилно отгатнах, затова и Ви заговорих на френски, макар че говоря и немски, но къде - къде по зле. А фамилията Ви е немска? Може би съпругът Ви е немец?

•Да, Фридрих Фихте, финансов съветник е – отвърна Шарлот.

•А Вие с какво се занимавате ? – поинтересува се Катанео.

•Аз ли... не работя, а и не ми се налага. Но съм завършила психология. Занимавам се и с музика.

•А каква е по-точно дарбата Ви?

•Пианистка съм. Въпреки това, отдавна не съм свирила.

•Аз съм писател, но голяма част от времето ми отива по грижи за имението и най - вече за конете. Нали, Серджо? – помилва Елеонора жребеца си и обясни – Той е чистокръвен хенки. Вие яздите ли?

•Да, понякога... имам бяла арабска кобила – поясни Шарлот и додаде – Споменахте, че сте писателка... какви книги пишете?

•Любовни романи и любовна поезия.

•Трябва някой път да ми прочетете нещо от творбите си. Заинтригувахте ме – каза Морел – аз живо се интересувам от художествената литература. Каня Ви у нас да си поговорим за книги. Елате някой ден, когато сте свободна.

•Непременно – отвърна Катанео и в същото време сякаш се смути от нещо.

•Ние живеем във вила Розалина – доуточни Шарлот.

•А Вие в коя вила живеете?

•Във вила „Берголио", за постоянно – Елеонора започна да си играе с поводите на коня, който послушно стоеше мирен, и в очите й заиграха блясъци – На гости ми е годеникът ми... Паоло Сабрини.

•А, Вие сте сгодена!

•Да, от два месеца. Навярно ще се оженим през лятото... Той е на тридесет години, родом от Лугано и пише в политическата колона на вестник „Ил джорно" – продължи Елеонора и докато изговаряше всички тези думи, гледаше другата, все едно иска да я изпита за нещо.

•Но това е много хубаво! – възкликна Шарлот – а Вие на колко сте, ако смея да попитам?

•На колко Ви изглеждам? – предизвикателно попита Елеонора, а погледът й се смееше.

•На двадесет и четири... двадесет и пет? Наистина, не мога да преценя.

•На двадесет и шест съм – отвърна италианката – почти улучихте.

•Какво съвпадение! Излиза, че сме връстнички – и сетне, добила смелост, Шарлот добави – впрочем... защо не заповядате у нас още сега.

•Благодаря за поканата – отвърна развълнувано Катанео и цялото й същество се промени.

На Морел през цялото време й се струваше, че новата й приятелка я оглежда някак странно... В очите на италианката се четяха страст, възхищение, загриженост, нежност. Катанео току се докосваше до ръката на Шарлот или пък й намигаше някак заговорнически. Може би между двете жени щеше да се роди една прекрасна дружба. Никога до сега французойката не бе изпитвала такова чувство на освободеност пред която й да е било представителка от собствения си пол. Но сега... сега изведнъж я обля вълна на тиха радост, но радост, която сякаш не можеше и не трябваше да бъде изразявана. По по-друг начин бушуваха чувствата в душата на Елеонора. Последната бе смутена, объркана и въобще не знаеше как да се държи. Беше свела поглед надолу към земята и вътрешно цялата трепереше. Страхуваше се Шарлот да не усети вълнението й, и за това придаваше сериозен вид на лицето си. Цялата нежност и крехкост, които излъчваше Шарлот, неустоимо привличаха Катанео. Последната не за първи път се чувстваше по подобен начин в присъствието на хубава жена. Италианката, съзнавайки ясно собствената си красота, никога не бе изпитвала завист към друга привлекателна жена, а напротив – възхищаваше се на представителките от собствения си пол.

Двете жени потеглиха към вила „Розалина". Отведоха коня в конюшнята, а сетне влязоха в къщата. Минаха през мраморното стълбище, маркирано от две колони, и

най-сетне се озоваха в салона за гости. Запалиха по цигара. Шарлот пушеше Philip Morris и както вече споменахме, с цигаре, докато Елеонора използваше друга скъпа марка – Lucky Strike – и то, пушеше направо така. Изящните пръсти на италианката, завършващи с ярък маникюр, френският й парфюм, сякаш омайваха Шарлот и на нея за миг й се стори, че е пияна.

Хана донесе напитките и кекс-щолен. Шарлот се доближи до камината и се вгледа в огъня и подредените по специален начин дървета, които пращяха и бавно, сякаш мъчително, се превръщаха в пепел. Топлината на салона напълно си подхождаше с меките тонове – стените в цвят на шампанско, с окачени импресионистични картини, нарисувани с пастелни бои; капучинените на цвят ленени перденца, които се спускаха край лакираните дървени рамки на прозорците; облицованият в розови мраморни плочки под, излъскан до блясък и покрит с бежов килим. В единия ъгъл на стаята (по-близкият до прозорците) бе поставена китайска светлосиня ваза, от която стърчаха изкуствени бели рози. На едната стена бе окачено нарочно замърсено кръгло огледало с дървена ажурна рамка, а на съседната се намираше тъмният часовник с кукувичка и двускатно покривче. По-нататък бе разположено бялото пиано "Bechstein", като пред него стоеше четирикрака табуретка с бледожълта тапицерия. Върху музикалният инструмент беше поставен метроном. В другия ъгъл бяха наредени два фотьойла с обла облегалка, чийто край бе облицован в имитативно злато. Крачетата бяха нежно извити, а тапицерията бе в цвят капучино. Двата мебела бяха разположени около малка дървена масичка със златисто покритие. Следваше бяло боядисаната врата от бук, която се намираше точно срещу прозорците. На метър от нея стоеше малко шкафче в същия цвят. То бе покрито със светла дантелена покривка и върху него беше поставен телефонът. В ъгъла, върху подобно шкафче стоеше грамофонът. Последният представляваше орнаментирана дървена кутия, над която внушително се извисяваше голяма фуния. На съседната стена бе долепена камината, а между нея и десния прозорец бе разположен светлосив дървен шкаф с рафтове, по които лежаха кристални чаши на столчета, сини порцеланови сервизи, стъклена гарафа и най-различни бутилки с алкохол. Огромното пространство, което бе оградено с гореспоменатите мебели, бе донякъде заето от два бежови дивана с цвят на капучино и два фотьойла, които ограждаха дървената маса, покрита с покривка от най-фина дантела. По диваните и фотьойлите бяха разпръснати светли възглавнички с извезани пайети. Семейни снимки красяха стените.

•Обичате ли блус? – попита Шарлот и без да дочака отговор, сложи на грамофона една от плочите със записи на Беси Смит.

Двете жени помълчаха известно време, след което Елеонора покани на танц Морел. Последната през смях отвърна, че това ще бъде един танц, напомнящ за военното време. Не беше ли по-добре да почакат Фридрих да се върне от лов и тогава да танцуват? Все пак Шарлот прие поканата на новата си приятелка, и двете започнаха да се въртят под звуците на блуса. Катанео, както обясни, бе свикнала да води по време на танца, тъй като бе учила в девически пансион, където момчета нямаше, и по време на ученическите забави, все някоя от девойките трябвало да поеме

мъжката роля. Когато поредната песен свърши, Морел улови гостенката си нежно за ръцете и каза:

•Франоса Делсарт, един известен танцьор, твърди, че положението на ръцете спрямо тялото изразява състоянията на човека – докато Шарлот говореше, продължаваше да държи китките на Елеонора.

Двете жени се гледаха мило, с някаква мека топлота.

•Когато ръцете... – и Шарлот вдигна изправени ръцете на Катанео и сплете пръстите й със своите. – са над главата, това показва духовност. Когато са на гърдите... – и постави ръцете на Катанео върху бюста й, като леко докосваше дланите й – това означава емоционалност. А когато са поставени на краката – и Шарлот приплъзна ръцете на Катанео по бедрата й – сексуалност.

Същевременно самата Елеонора, втренчила поглед в очите на Морел, се наведе към последната... В този миг вратата се отвори и в салона нахлу Фридрих. Двете жени се стреснаха и всяка от тях отстъпи назад. Фихте поздрави съпругата си и изненадано отмести поглед от нея към гостенката, и сетне от гостенката към съпругата си, сякаш искаше да попита: „Коя е тази жена?”

•Фред! - уплашено извика Шарлот, но веднага се сети да попита – Да не измръзна? О, нека ти представя нашата съседка... Елеонора Катанео.

•Приятно ми е – хладно, но все пак заинтересовано отвърна домакинът.

Силно смутена и разочарована от появата на мъжа, Нора обясни, че бързала – трябвало да свърши някаква неотложна работа в имението – сбогува се със семейство Фихте и почти тичешком излезе от вилата, радостна, че не й се бе наложило да води някакъв разговор с немеца.

Нора, една твърде страстна и авантюристична натура, не бе родена, за да води обикновен живот. От богато семейство, рано осиротяла, тя се гмурна в житейския водовъртеж стремглаво и с главата надолу. Бе пътувала по света, бе изживяла няколко романтични връзки и флиртове, играеше хазарт и се впускаше в приключения с многобройните приятели от Берн и Лугано. Докато следваше висшето си образование се забърка и с пролеви симпатизанти, както и се запозна с различни бохеми и хора на изкуството. Така, не след дълго, срещна и Паоло Сабрини, колумнистът на политическата колонка в нашумелия вестник „Ил джорно”. Младият мъж, тридесетгодишен, атрактивен красавец с черни къдреви коси, огнени очи, смугла кожа и плътни устни, наследство от сицилианските корени – мъж, в когото жените се влюбваха някак трогателно трагично – се движеше със странни хора, които наричаше свои „другари”, носеше различни от модата дрехи, четеше Маркс, Белински, Чернишевски и Русо; пушеше и бе воювал на страната на болшевиките преди години в Русия, а в Италия бе лежал по затворите. Изповядваше марксизъм-ленинизъм и се отнасяше с презрение към „обуржоазените съседи”, към техния празен и лекомислен живот. Въпреки годежа си с него, Елеонора не изостави свободомислието си, нито привичките си – тя запазваше амплоато си на бунтарка-мъжкарана, и както бе обяснила на Шарлот, всеотдайно се грижеше за дузина коне,

останали и в наследство от родителите ѝ. Освен страстта към тези животни, Елеонора се интересуваше и от толкова много други неща: книгите и музиката, операта и театърът; особено ѝ допадаше кинематографията – неин кумир бе Марлене Дитрих, която очевидно скоро, щеше да добие широка популярност. Любимците ѝ от съвременната литература бяха Виктор Маргерит и Скот Фицджералд. Младата жена проявяваше литературни заложби още от малка, и затова в свободното си време бе отдадена изцяло на писането: любовни поеми и стихове, романи с психологическа насоченост - романи които се отличаваха с душевните терзания на особени индивиди с особени стремежи. Катанео вече бе написала три книги, които впрочем отдавна се канеше да издаде. „Но за Бога, напиши нещо и за пролетариата – умоляваше я годеникът ѝ – напиши за работниците, за стачките, за онеправданите хора!” Елеонора привидно се съгласяваше с молбата му, но вътрешно се дразнеше от неговото поведение – та кой имаше право да ѝ казва за какво да пише и за какво не? В такива моменти понякога се ядосваше и казваше на Паоло: „Защо си с мен, нали съм буржоазка?” (с много усилия Сабрини бе успял да се измъкне от бедността). Веднъж дори, Нора, се опита да го шокира, като му заяви, че ще пише за живота на проститутките. Паоло беше възмутен и каза, че „тази грозна страница” в историята, тази рожба на капитализма, ще изчезне в комунистическото общество и че именно в това общество, както е в Съветския съюз, жените щели да бъдат равни с мъжете. Елеонора, донякъде съгласна с годеника си, често спореше с него по политическите въпроси, само и само да го дразни, и главното – за да е винаги контра.

Тази жена кипеше от сексуалност, от емоции. Бе извор на неизброимо електричество, и същността ѝ бе в ярък контраст със всички останали наоколо.

„В нея е отразена цялата пълнокръвност на живота“ – си бе помислила Шарлот, докато слушаше подробностите около ловните подвизи на съпруга си.

ОТКРОВЕНИЯ

На следващата сутрин, Катанео, която ставаше много рано, реши да посвети няколко часа в писането на писмо, което щеше да изпрати на Шарлот Морел. Някакво ново и твърде странно чувство, завладяло ума и сърцето ѝ, я бе подтикнало да сподели мислите си с тази напълно непозната жена. За щастие на Елеонора, още след закуска, някъде към осем часа, Паоло Сабрини (усвоил вече навиците на буржоазния живот), се оттегли в кабинета на вилата, улисан в свои занимания. За разлика от годеника си, не особено работлив, но занимаващ се с усилена умствена дейност (за което свидетелстваха огромната библиотека в къщата и разпилените книжа), Нора възнамеряваше именно днес да си даде почивка.

Младата жена се прибра в спалнята си, седна пред масата от тъмно дърво и дълго мисли. Очите й се спираха ту върху голямото легло, покрито със сатенени завивки и увенчано с ажурна табла, ту върху боядисаните в тъмносиньо стени.

„Дали вчера тя не усети вълнението ми? Дали не се изложих? Трябва ли да се срамувам от това, че я поканих на танц? Боже мой, какво се случва с мен! Защо се чувствам така виновна? Но толкова, толкова ми е приятно в нейната компания." Докато размишляваше по подобен начин, на вратата на спалнята почука управителят на имението, който бе дошъл, за да се консултира с господарката си какво да приготви за обед готвачката. След като даде бързи указания на прислугата, Елеонора отново потъна в мислите си. Изкара от бюрото няколко стари, жълти листи и приготви мастилницата. Движеше писеца на писалката по хартията, като от време на време запълваше пълнителя с мастило. Сетне записа в горната лява част: „Скъпа Шарлот Морел", след което размисли, смачка листа и написа отново на друг лист:

„ Скъпа Лоте,

Надявам се, моето писмо да не Ви смути! Но само ако знаехте колко съм щастлива! Колко съм радостна, че вчера Ви срещнах. Чувствам се като дете, което с радост очаква Коледа! Вашата нежност силно ме впечатли, а изящността и маниерите Ви ме накараха да попадна в някакъв друг, сякаш по-висш и далечен от мен свят. О, не! Не си мислите, че Ви лаская или че думите ми са плод на силното ми въображението. Вас никога не бих ласкала и никога не бих излъгала. Защото Вие сте една такава - чиста, чиста, като кристал, който блести.

Знаете ли, до шестнадесетгодишната си възраст нямах много приятели. Но не след дълго се запознах с една малко по-възрастна от мен жена, която бе изключително мила да ме покани да се присъединя към нейния приятелски кръг. Бях благодарна, разбира се, за вниманието, което беше проявила към мен и започнах все по-често да я търся. Чувствах се щастлива до нея, още повече, че ние се отнасяхме с много разбиране и нежност една спрямо друга. Не, не си мислете нищо лошо... ние се радвахме на близостта си и на възможността, че можем да си говорим с часове без това да ни омръзне. Тя, естествено, бе моят идеал – умна, красива, свободомислеща – и аз се стараех да й подражавам, доколкото мога, без обаче да подменя същността, характера и мислите си. Макар и омъжена, тя прекарваше твърде много време с мен. Време, през което споделяхме най-съкровените си мисли и мечти... Знаете ли, имам усещането, че и с Вас ще се разбираме именно по този начин. Може би докато четете писмото ми, ще си помислите, че съм някаква луда, която се опитва да Ви обсеби. Но аз не искам да Ви обсебвам... не знаете... не знаете колко самотна се чувствам, въпреки многото хора, с които съм заобиколена. Сигурно се учудвате, защото приличам на човек, който се радва на живота... Аз наистина се радвам на живота, но усещам, че нещо в него не е наред... че нещо ми липсва, не ми достига... Понякога Сабрини ми казва, че е трябвало да се родя мъж. В действителност аз се възхищавам на жените-актриси: Грета Гарбо, гледах я в „Ана Каренина" и „Божествената" и тогава много ми допадна. Ами останалите актриси... зная ги всичките... Джоан Крофорд, Лилиан Гиш, Глория Соунс, Мери Пикфорд,

Луиза Брукс и толкова други. Докато например, да си призная, не харесвам жените писателки и поетеси... Липсата на мъжко мислене опорочава литературата. Вие какво мислите по този въпрос? Може би единствено Сафо прави изключение... Дори и сюжетите в моите романи са твърде любовни... поезията също... особено тези стихотворения, които посвещавам на Паоло. Той не е особено впечатлен от таланта ми и смята, че щом имам някаква дарба да пиша, би било добре да го правя в полза на обществото... Предлага ми да описвам бедните класи, да разказвам за нещата от ежедневието на бедния човек. Но по поръчка трудно се пише. На мен ми е нужна цялата свобода на действие, за да творя. Освен това, човек пише за онова, което познава. В течение на годините изпращах ръкописите си по различни издателства. Публикуват разказите и стиховете ми единствено по вестниците. Но нито една издателска къща не е съгласна да издаде моя стихосбирка или мой роман. Получавам най-различни отговори. Да съм отишла в някое издание за жени. Това най-често ми казват. Никой, сякаш, не взима на сериозно литературните ми занимания. Започвам да си мисля, че това е така, само поради факта, че съм жена. Не знаете как ме гледат присмехулно, как си намигват помежду си! Измерват ме с поглед от високо и си казват: „Какво ли иска това момиче от нас, да публикуваме любовните ѝ фантазии ли?”. Жената, дори и в нашето общество, е онеправдана. Жените работят колкото мъжете, но получават по-малки заплати от тях. Оксфорд прие първите жени в своите колежи едва преди пет-шест години. И каква е тази мода на късите коси? Видите ли, жената като се подстриже късо и запали цигара, става равноправна на мъжа. Вие сте интелигентна и със сигурност знаете защо е нужно това фалшиво равноправие. Заради гласоподаването и данъците, разбира се. Аз не съм феминистка, дори напротив, смятам, че именно фемени змът убива всичко женско у жената... и тези суфражистки защо се захващат с най-малкото? Не е ли по-важно правото да бъдеш свободен сам да решаваш съдбата си? Вие сте психолог – аз обичам страстно психологията – и се сещате какво би казал Фройд за мен. Че говоря всичко това, защото изпитвам завист към мъжете... Според мен, това са пълни глупости... Фройд греши, и това е нормално – та нали и той също е човек! Признавам си, преди изпадах в състояние на самосъжаление, че не съм се родила мъж. Баща ми често ми казваше: „От теб би излязъл добър войник”. Той беше родом от Сицилия и по някакво странно обстоятелство се бе озовал тук, където разви бизнеса си с конете – и може би именно заради южняшките си корени страдаше от патриархални предразсъдъци – но към мен се държеше, все едно съм син, а не дъщеря. Но по свои собствени закони аз винаги съм чувствала мъжете като конкуренция... състезавам се и се съревновавам с тях. За какво ви пиша всичко това – и аз не знам... Бяхте ме помолили някой път да Ви прочета от своите творби – ще го сторя, но само заради Вас... и все пак се боя, че ще споделите всеобщата преценка, що се касае до стила ми, до сюжета, до замисъла... а за мен Вашето мнение е ценно. Не знаете само колко е ценно! Аз рядко разкривам душата си... простете, че го направих именно пред Вас! Тази нощ... тази нощ сънувах сън. Беше странен, неосъзнат... в някаква далечна, приказна страна, вечно покрита със снегове, видях една жена... хубава, но непозната. Тя вървеше сред преспите, а снежинките играеха край нея. Сетне тя взе да тича.... гонеше вятъра, който пък разпиляваше дългите ѝ хубави коси. Тичаше, тичаше и накрая изчезна. Събудих се с приятно чувство и сетне няколко часа си припомнях съня... ах, как не исках да се

върна към ежедневните си задължения. Искаше ми се да попиша... имам идея за нов роман, но дори и това не можех да направя. Може би трябваше да изляза на разходка? Но тогава тази красива природа щеше да пробуди огромно чувство на радост в гърдите ми... Как щях да понеса тази радост? За мен щастливите мигове са **мъчение** – когато съм щастлива усещам сякаш нещо се раздира вътре в мен, сърцето ми тупти и сякаш всеки момент ще изскочи; разтрепервам се; прищява ми се да заплача... а знаете ли, аз почти никога не плача... това е типично женска черта. Но как ми се иска веднъж да изживея нещо хубаво, без да изпадам в подобни мъчителни състояния. Може би именно заради тези ми състояния, аз така силно се привързах към руската класическа литература. Не знаете какво светло чувство изпитвам и какво спокойствие ме обладава, когато взема в ръце Толстой или Чехов. „Ана Каренина" е моята любима книга... Достоевски е друго нещо... Вие чували ли сте за Достоевски? Стефан Цвайг, един от любимите ми автори, е повлиян от него. Намирам много общо между двамата. Наблягането върху психологическото състояние на героя и пресъздаването на сцени, в които хората разкриват душата си, са твърде авангардни похвати в литературата. Впрочем, споменахте, онзи ден, че нямате книгата на Хемингуей – „И слънцето изгрява". Написана е тази година. Случайно попадна в мен, пратиха ми я в оригинал приятели от Америка. Той още не е толкова известен, но съм убедена, че името му съвсем скоро ще стои редом до това на Фицджералд. Пращам Ви книгата, заедно с писмото. Впрочем моят годеник чете Ремарк, Набоков, Пастернак – някакви младоци, съвсем неизвестни, но на мен не ми допадат. Той обича само и изключително италианската музика, а как свири! Понякога ми е много смешен. До колкото си спомням, онзи ден бяхте споменали, че Ви харесват „Красиви и прокълнати" и „Великият Гетсби"? Впрочем вече трябва да привършвам писмото. Паоло току що ми извести, че след няколко часа ще пристигне Берма Краузе и ще трябва да организирам обяда. Толкова е разсеян, че вчера е пропуснал да ми съобщи..

Ваша, Елеонора Катанео. "

***

Шарлот Морел се протегна сред розовите си сатенени завивки и бавно се изправи. Надяна халата си с пухчета по края на ръкавите, обу меките си пантофки, доближи се до огледалото, за миг се стресна от нещо и сетне среса бавно и спокойно косите си. Когато слезе в трапезарията, за да закуси и за да изпие кафето си, й донесоха писмо и някаква книга. Реши, както обикновено, че нищо не може да смути хапването й, за това остави писмото и книгата на страна, без дори да погледне от кого са, и се съсредоточи върху кифличките с ягодово-ванилов пълнеж. Едва след това се върна в спалнята, за да замени розовата си кашмирена нощница със светлосиня пола и бял пуловер. Сетне разлисти книгата и разкъса плика (които бе взела със себе си, след като закуси). Прочете писмото бавно няколко пъти и дълго остана замислена и втренчена пред себе си. Когато най-сетне отново се върна в действителността, се намести удобно пред бюрото и придърпа пишещата машина към себе си. Постоя известно време, чудейки се какво да напише, но сетне пръстите й бързо заиграха по клавишите:

„Скъпа Еленора,

Трогната съм от писмото, което ми пратихте, но още повече ми се понрави начинът, по който така чистосърдечно се разкривате пред мен. Освен това благодаря и за книгата – когато я прочета, ще Ви я върна. Трябва да призная, че идеята да се зароди едно искрено приятелство помежду ни, ми се струва чудесна. Фройд говори по принцип, че жените изпитват завист към мъжете. Но това, че сте мила към мен, съвсем не означава, че изпитвате такава завист. Стремежът на жените да бъдат мъже, не е защото нещо липсва у самите жени, а е породен от нещо друго. Но не мога да разбера защо у една жена ще се появи желанието да бъде като мъж? На мъжете винаги им е било по-трудно, отколкото на жените. Една жена, мисля, би могла да прояви слабост в определен момент. Но на мъжете не се гледа с добро око, дори и само веднъж да си позволят да са слаби. Вие знаете имената на толкова много актриси... аз, разбира се, съм чувала някои от тях. Но да Ви кажа предпочитам Лаурел и Харди. Мъжете все пак, сякаш са по-талантливи от жените. Без значение дали говорим за кино, литература, музика, русиване. Те са по целенасочени и стават много добри в това, с което се занимават. Жените трудно могат да станат специалисти в дадена област – това се отдава на много малко представителки от нежния пол. Но за това пък ние, жените, сме по-широко скроени и по- издръжливи на напрежение. А Вие съчетавате в себе си достатъчно женственост и мъжество. Истинската красота, мисля, се състои именно в баланса между женствеността и мъжеството и в надделяването на едното над другото, когато е необходимо. Завиждам за кожата Ви... но това е бяла завист. Аз съм с бледа кожа и когато се пека на плажа, ставам ванилово – шоколадова на цвят. А Вашата кожа е канелена и толкова Ви отива. У вас има нещо екзотично, южняшко, както сама казахте, което по особен начин се съчетава със зимата... Вие сте благородна и щастлива – това са двете неща на този свят, които не могат да бъдат п р о с т е н и. Когато човек се държи благородно, често хората от среща мислят, че той търси изгода... Споменавате за странните състояния, в които изпадате, когато Ви сполетят щастливи мигове. Трябва да Ви призная, че дори и аз, която изглеждам толкова спокойна и весела, аз, която съм толкова богата – имам своите мъчителни моменти. На мен, например, ми харесва да се оглеждам, да се контя и гримирам с часове. Ала в същото време често, когато се вгледам в огледалото, се стряскам. Струва ми се, че моят собствен образ, който се отразява и който виждам с периферното си зрение, докато правя нещо друго, е чужд образ. Това не съм го споделяла на никого, дори на Фридрих. Той не би ме разбрал. Твърде различни един от друг сме. Може би и заради това решихме да се оженим. Но въпреки че сме различни, все пак, вече няма и какво да си кажем... Докато Вие не бихте ми омръзнала...така ми се струва. Сядам да свиря Албинони или Вивалди, а Фред започва да настоява да изпълнявам произведенията на Шуберт или Бах. Особено харесва Вагнер...не мога да разбера. Вагнер просто не ми допада. Но Фихте си е втълпил, че немските композитори са най-добрите. Но той е германец – и трябва да му се прости – защото германците не разбират нито от изкуство, нито от кухня. Впрочем, пратете поздрави на Сабрини. А, да Ви разкажа нещо, което се случи вчера: нашата готвачка, Урсула, слязла в селото и намерила мъртва котка - майка от някаква неясна порода... донесе у дома трите й малки котенца. Изглеждаха толкова сладки и беззащитни и са само на няколко

месеца - едно мъжко и две женски. Кръстихме ги на героите от Нобелунгите – още една връзка с Вагнер! Знаете ли, аз намирам котките за малко странни същества, има нещо необикновено в тях, но не и в тези – може би защото са толкова мънички. Малки, пухени, с тъжни очи и толкова сладки уши... Не зная защо, но намирам ушите на котките за толкова сладки. Видя ли ушички на животинче, зъбите ми изръпват и в мен се надига желание да ги захапя... Отдавна си мечтаех да имам някое животинче, и ето – случи се.

Нека, обаче, се върна отново към Вас. Споменахте вашите творби – аз наистина ще се радвам да ги прочета! И защо твърдите, че вашите произведения са „твърде любовни”? Ако дотук някои издатели не са ги харесали, това съвсем не означава, че няма да се намерят други. Уверена съм, че ще издадете творчеството си и съм убедена, че сте даровита писателка; а за това, че са любовни, не се притеснявайте – та по същата логика мъжете не бива да пишат любовна поезия. Когато бях момиче, някъде към дванадесетата си година, започнах да пиша. Опитвах се да пиша стихове, но не се получаваше. Почти нямаше рима, беше нещо като бял стих, а освен това и мисълта ми не беше свързана. Опитвах се да пиша и етюди, но нямах никаква идея и отново просто редях думи. След две – три безплодни години зарязах писането. После реших, че съм много добър художник и започнах да рисувам пейзажи и въобще картини. Понеже не можех да нарисувам нищо, твърдях, че просто картините ми са авангардни. Няколко опита и отново се отказах. След това започнах да взимам уроци по танци и това повече ми се отдаде. Не съм лоша танцьорка, но болестта ми (имам астма) не ми позволи да продължа с танците. Остана ми само музиката. Захванах се с неща като шиене, готвене, бродиране, но Фридрих се разсърди страшно и каза, че това били работи за селянките. Той се сърди, поне така ми се струва, за много мои странности: за вярата ми в магическото, в зодиите, в мистиката; за развитата ми интуиция, въображението, дежавютата, дори натрапливостите. Той не разбира, той не бива да се сърди. Нали човек трябва да се различава от околните, да има своите странности – иначе всички ще се превърнем в обезличена и уеднаквена тълпа със скотски желания. Не сте ли съгласна с мен? Всъщност така или иначе, у всички нас, които се опитваме да минем за фини и които се възмущаваме от всяка обида, дремят животински инстинкти. И за финал, каня Вас и Паоло Сабрини на ски. Утре сутринта с Фред ще отидем до ски пистата. Ще сме там към десет часа. Мисля, че времето е напълно приемливо. Ще се радваме да се присъедините към нас. Смятам, че ще бъде забавно.

Ваша, Шарлот Морел. “

ПО ЗАСНЕЖЕНИТЕ ХЪЛМОВЕ

Още след края на войната, както впрочем се случваше и в много други селища в Алпите, започнаха да приииждат почиващите от околността. Особено много ски-спортът нашумя, преди две години, когато бе включен в програмата на Зимните олимпийски игри в Шамони. Хората, които идваха, за да спортуват на това място – все представители на хайлайфа – през останалите сезони запълваха уикендите си с други, характерни за тяхното общество игри: тенис, голф, езда, поло. Фридрих Фихте, подобно на повечето си приятели, членуваше в елитен клуб за голф в Берн. Всеки неделен следобед утъпкваше с доволство поддържаното със свежа, зелена трева игрище и не пускаше от ръцете си стиковете и топката. Щом, обаче, се изнижеха и последните дни на ноември, Фред с нетърпение очакваше да започне сезонът на ски спортът. И тази сутрин, след като извърши поредицата от ежедневни ритуали, навлече екипировката си, която бе закупена от Колмар и погледна многозначително към съпругата си. Шарлот, която не бе привърженичка на панталоните, се бе облякла с пуловер и с къса, малко до под коляното пола. Сетне, вече напълно готови, съпрузите се отправиха към ски зоната.

Базата, разположена на около пет километра от селото и недалеч от самата ски - писта, бе дървена и около нея бяха разположени маси и скамейки. А между боровите горички, от върха надолу и по самия хълм, се спускаха дългите писти. Последните, широки около 25-30 метра, бяха общо три: за начинаещи, за средно умеещи и за напреднали. И докато обикновено Фридрих се подвизаваше на черната писта, показвайки завидни умения в спорта, Шарлот стигаше единствено до зелената писта, оглеждаше я неодобрително, след което се връщаше в базата. Морел не умееше да играе нито един спорт, но това не бе никакъв проблем за нея, защото движенията, и без това, я измаряха бързо.

Когато Фихте стигнаха до ски зоната, носейки в саковете необходимите вещи, Елеонора и Паоло вече бяха пристигнали.

•Хубав ден, нали? – провикна се Катанео, съзирайки новата си приятелка.

•Скъпи, нека ти представя Елеонора Катанео и Паоло Сабрини – весело каза Морел, щом компанията се събра.

Двамата мъже кимнаха вместо поздрав, а Нора и Лоте нежно, в някакъв жив порив, се уловиха за ръце. За разлика от французойката, другата се бе облякла в мъжки

ботуши и широки в горната част панталони. Паоло се чувстваше неудобно, той не умееше да кара ски и бе дошъл единствено заради годеницата си. Сред това гъмжило от тузари, той се чувстваше съвсем не на място. За разлика от него, останалите се бяха въодушевили, дори и Шарлот. Влюбени двойки, бащи и майки с деца, по - възрастни господа и дами, шумни младежи, момчета и момичета – всички те пърхаха наоколо и внасяха някаква топлота и човечност. Разговори, смехове, спортуващи скиори. Фихте бързаше към ски пистата, но му се наложи да остави саковете и да изкара табакерата си, тъй като Сабрини предложи да седнат да изпушат по една цигара.

•До колкото разбрах, Вие сте журналист? – обърна се Фридрих към италианеца.

•Да – живо отвърна другият, палейки цигарата си – пиша във вестник „Ил джорно", в политическата колона. Завършил съм журналистика в Рим.

•Чакайте малко... май се сещам – Фихте присви очи, като човек, който се опитва да си припомни нещо – да, сетих се. Чел съм ваши работи. Не бяхте ли писали за стачката на железничарите ?

•Да, писах – почти радостно отговори Паоло, поради емоционалността, присъща на италианците, която емоционалност не му бе чужда, макар да беше северняк – Приятно ми е да чуя, че сте запомнили името ми.

•Интересен материал – започна Фридрих и сетне продължи – макар левите убеждения да не ми допадат.

•Тази пролет писах и за избухналата миньорска стачка, която в началото на май прерасна в обща стачка.

•Да не би да става въпрос за стачката в Англия. Работниците, мисля, протестираха заради намалените работни заплати.– отвърна немецът.

•Да, за нея става въпрос. Писах и антифашистки статии – продължаваше дълбоко развълнуваният италианец, и точно в този момент Елеонора и Шарлот едновременно си помислиха, че той е много хубав – болно ми е, че толкова много хора в Италия повярваха на фашистите и гласуваха за тях през април `24-та, защото точно преди месец и нещо бяха приети закони срещу опонентите на режима. Бяха забранени другите партии! Това е пълна и безкомпромисна диктатура. Диктатура, която е враг на народните интереси.

•Напълно си прав, Сабрини – обади се и Катанео, въодушевена от разговора.

•Аз също съм на мнение, че еднопартийните режими не са най добрата форма на управление. Следя политическите събития. В Германия нацистите са на власт, което никак не ми допада – каза Фридрих.

•Да – почти прекъсна събеседника си Паоло – смятам, че тази партия ще се засили в най-скоро време, до няколко години. Националсоциалистическата партия има подкрепата на голяма част от хората. Боя се, че това ще доведе до големи конфликти в бъдеще.

•И защо смятате така ? – с присмех попита Фихте.

•Вижте, можете да се смеете колкото искате... Но аз чета политически анализи и съм наясно, че след претърпените загуби във Войната, Германия ще иска реванш, нали? Те се натопорчиха заради Елзас и Лотарингия, и ще се борят за възстановяването на „великата държава”. Та нали такива са и нагласите в Италия. Мислите ли, че Англия и Франция ще сметнат немските претенции за приемливи?!

•Знаете ли, аз съм участвал във войната, по него време живеех в Германия. И да Ви кажа смятам, че тази война беше напълно безсмислена.

•А всъщност какви са Вашите политически убеждения? – поинтересува се Паоло.

•Либерал съм – неохотно каза Фихте и някак неспокойно завъртя цигарата между пръстите си.

•Казахте: безкомпромисна диктатура. Ами Съветите? Та това си е най - чистата диктатура: пълна цензура, забрана на религията и инакомислието, убиване на хора.

•Но Вие грешите – възмути се Елеонора, която живо се интересуваше от политика, и разпалено защити идеите на годеника си – Нима само при комунистическите режими са избивани хора? Цензура нима няма в Западна Европа и Щатите? Казвате, че хората от Изтока нямали права, но грешите... Нима тук, в Европа, чернокожите имат някакви права... Държим ги в клетки и ги показваме на децата като животински видове от Африка. Англия и Франция все още са силни колониални империи. А за цветнокожите в Америка какво ще кажете? Вие сте либерал, значи, човешките права за вас са свещени, нали?

Някак странно, но вълнението на Катанео повлия и на Морел, която почти се вживя в усещанията на новата си позната.

•Всъщност всяка власт е нехуманна. – отново се включи в разговора Сабрини – Държавната власт е израз на господство на една класа спрямо друга. Капиталистическият строй, в който живеем, е източник на експлоатация. За да бъдат свободни хората, този експлоататорски труд трябва да бъде премахнат. Дванадесет- шестнадесетчасовият работен ден и работещите деца: това не е ли - несправедливост?

•Но във Франция, например, още осемнадесета година със закон въведоха осемчасовия работен ден – репликира го Шарлот.

•Нима вярвате, че този закон се спазва някъде? – продължи Сабрини – В Европа или Щатите се спазва? Дали важи за миньорите или работещите в каменните кариери? Освен това още не е забранен нощният труд на деца. Как тогава, е защитено едно дванадесетгодишно дете, принудено да работи нощем, наред с възрастните. Шарлот, нима смятате, че правителството на Поанкаре...

•Нищо не смятам – прекъсна го леко отегчена Морел – не се интересувам от политика и не я разбирам.

•В действителност – продължи като в упоение италианецът – работниците изработват печалбата си само за четири часа. Печалбата от другата половина на работното време отива при частниците. Държавата действа в полза на частниците, сиреч тия, дето наричат предприемачи, и нарушава основни закони и конституции в името на частника, и всичко това под наслов: предприемачески дух и прогрес.

•Е, излиза, че отричате всякак либерализма! – наежи се Фихте.

•Да, отричам го – призна Паоло – и макар да съм атеист, считам, че ако не религията, то вътрешно изградения морал ще бъде унищожен всякак, ако либерализмът се наложи посевместно; ще изчезнат нравствеността, традициите, и хората ще бъдат изправени пред неопределима бездна. Либерализмът е основа на капитализма, той и фашизмът са двете страни на една и съща монета - при едното всичко е позволено, и ти се казва: не спори, инак ще те смачкаме, а при фашизмът ти се забранява всичко и пак не ти се позволява да възразиш. А дали диктатурата е либерална или консервативна, резултатът е един и същ.

•Как смятате да прекарате празниците? Ние може би ще организираме парти. – припряно побърза да смени темата Шарлот, ужасена от перспективата двамата мъже да се скарат; тази постъпка беше смешна и наивна, затова и четиримата се засмяха.

•На Коледа ще сме си двамата – отвърна Елеонора и хвърли поглед към годеника си. Шалот забеляза, че зад привидната си жизнерадостност, италианката е нервна и някак отчуждена от младежа.

Паоло се опита да прегърне Нора, но тя инстиктивно се одръпна. Той се жегна, защото от няколко дена насам тя демонстрираше необичайна хладност.

Всъщност и двете жени, търсейки се с очи и следейки една на друга реакциите си, не обръщаха особено внимание нито на Фихте, нито на Сабрини. Фридрих не забелязваше особено промяната у съпругата си, но Паоло бе силно засегнат от студенината на Нора. Той се опитваше да проумее на какво се дължи тази промяна в поведението й, и реши, че тя му се сърди, задето пак заговори за политика. Но италианката всъщност внимателно наблюдаваше новата си приятелка – искаше да узнае мислите й, чувствата й; да разбере какво усеща всеки един миг; да влезе в живота й, във всекидневието й. Това, което изпитваше Елеонора не бе само просто възхищение, но и опит да се превъплъти в Шарлот. Последната, според Катанео, излъчваше някаква ефирност, мекота, светлина, меки тонове. Изнежеността и чувствителността, нежността и бледността, изтънчеността и изяществото на Морел бяха впечатлили силно Нора, която пък се отличаваше със страсти и емоционалност, топлота и енергичност. Елеонора не можеше да разбере как този Фихте, твърде буржоазен по своята същност и твърде педантичен човек, робуващ на навиците си, се бе оженил за Шарлот.

•Отивам на пистата.. – обяви нетърпеливо Фридрих.

•О, идвам и аз... – оживи се Нора, но Паоло я придърпа към себе си и й прошепна:

„Трябва да поговорим”.

Фридрих измъкна стария калъп вакса за ски и двете дървени щеки. Прикрепи металните котки със зъби към обувките си с помощта на кожените каишки.

•Трябва да поговорим! – настоятелно повтори Паоло на годеницата си. Тя се престори, че не го чува, но накрая не издържа на напоритостта му, и попита раздразнено:

•Е, какво има? – и сякаш нарочно подчерта на висок глас – Какво е толкова важно?

•За бога, Нора, защо викаш?! – каза той и я издърпа настрани – Не исках там...

Елеонора демонстративно показваше, че й е досадно от Паоло, но той пък се преструваше, че не разбира това. Когато и двамата се отдалечиха на достатъчно разстояние от останалите хора, Сабрини развълнувано попита годеницата си:

•Какво се случва с теб? Защо ме отблъскваш и се държиш така студено с мен?

•Няма такова нещо. Струва ти се! – отвърна младата жена.

•Аз знам какво има...

•Какво знаеш? – стресна се Елеонора.

•Заради Фихте ли?

•Да, тя ми е симпатична.

•Разбра ме много добре. За мъжа говорех – ядосано отвърна Паоло.

•Какви си ги въобразяваш? – сопна му се Нора.

•А, изнерви се! – започваше да търси признаци той, които да потвърдят внезапно възникналото подозрение – Изнерви се! Познавам те и щом реагираш така, значи... – и не довърши.

•Какво „значи”? Твърдиш, че ме познаваш, нали? Нима смяташ, че ще те заменя с тоя надут пуяк?

•Сега нарочно го обиждаш, за да се прикриеш ли? А защо очите ти блестят като на пияна, а? Ето, изчерви се...

•Не търси доказателства за безпочвената си хипотеза, Паоло! – високо отвърна Елеонора и заяви – отивам да карам ски.

•Върви, върви... – с ирония каза Сабрини и вметна – бягай, за да не го изпуснеш!

•Глупак! – със съжаление го изгледа тя и му обърна гръб.

Сетне Елеонора се присъедини към Фридрих и двамата, през смях, се запътиха към пистата. В същото време Сабрини, който не умееш да кара ски, остана при Шарлот. Той все още не се бе успокоил. Изглеждаше помръкнал, чертите на лицето му се бяха изопнали. Мълчаливо запали втора цигара, поглеждайки извинително, без сам да знае защо, дамата до себе си. Бекер го дразнеше, вбесяваше го неописуемо, и на италианеца му се щеше да размаже самодоволната физиономия на проклетия немец, тъй както се бе ше сбивал толкова пъти през живота си. Около него и Лоте притичваха хлапаци; някаква жена извика на детето си: “Фриц! Фриц! Ще паднеш!” Детето наистина падна и се разплака. Покрай Морел и Сабрини мина влюбена двойка, която пиеше горещ шоколад, смееше се и говореше на немски. „Миличък,

как ще ме ревнуваш от Зигрфрид“– извика девойката, и Паоло трепна, почти подскочи.

Шарлот сякаш искаше да го заговори, без да забелязва състоянието му. Тя го намираше за умен и привлекателен, но леко се дразнеше от начина, по който налагаше възгледите си. От своя страна, италианецът я считаше за леко превзета и лекомислена, макар да отчиташе, че е красива и че не й липсват нито изтънченост, нито интелект. Събрала кураж, Морел попита, уж между другото:

•Елеонора е добра във ските, нали?

•Много добра! – отвърна той с готовност, защото все пак, като всеки италианец, умееше да бъде галантен с хубавите жени когато трябва – Вие не обичате ли ски?

•Не са ми особена страст... Простете за любопитството, но от колко време се познавате с Елеонора?

•От пет години, запознахме се в Лугано, там съм роден...

Сетне разговорът тръгна в друга посока. Морел не внимаваше особено, докато Сабрини говореше, и се отплесваше. Пред очите й изкачаха ту някоя катерица, ту някоя белка и младата жена засияваше подобно на дете, на което са подарили току що новородено хъски.

В същото това време Катанео и Фихте се отправиха към лифта. Спряха се да поговорят със ски-инструктура, а сетне чуха от група туристи как миналата година по това време няколко скиори били затрупани от лавина.

•Уморително е да се върви в снега! – изведнъж въздъхна Елеонора.

•Нали има лифт! Качваш се във вагона и си горе. При някои писти хората сами трябва да се изкачат до билото – наставнически отвърна Фихте.

При тези думи младата жена изруга на ум, а очите й заблестяха от злоба. Немецът, разбира се, не узна за нейните мимолетни чувства, тъй като вървеше съсредоточено напред. От първия миг, в който зърна този човек, Елеонора разбра, че го ненавижда, и най- важното бе, че смътно интуицията й подсказваше, че той мами или поне лъже милата й приятелка със същата лекота, с която тъпче и мачка останалите. Колкото до Фихте, той се боеше от тази красива и умна жена, страхуваше се както от красотата й, така и от самата нея. Струваше му се, че в миналото й има нещо тъмно, опасно; че тя е авантюристка, която ще повлияе зле на Шарлот; такава трудно можеш да контролираш и манипулираш, затова немецът се държеше надменно, та да я постави на място.

Когато двамата стигнаха до върха на билото, прикрепиха котките към обувките с помощта на кожени каишки. Но сетне си сложиха и дървените, лакирани и вирнати в предната си част ски и забиха шиповете на щеките в снега. Първи застана на стартова позиция Фихте. Той приклекна, раздалечи краката си и се съсредоточи с вид на човек, който извършва нещо изключително важно. Сетне се спусна по

пъртината, движейки се на зиг-заг и забавяйки скоростта при завоите. Елеонора се засмя развеселена, присви очи, тъй като слънцето във високите хълмове на планината блестеше силно в очите, и се спусна по пистата с лекота.

Едва по пътя за дома, Фридрих сподели мнението си за италианката на Шарлот. Той описа Нора като високомерна, горделива и неискрена. Лоте не остана длъжна и открито изрази възхищението си от новата си приятелка, добавяйки, че „разни глупави предразсъдъци не биха й повлияли". Фихте схвана намека и се засегна от факта, че съпругата му го нарича ограничен. Това бе повод за открити нападки спрямо „обуржоазеният и отхвърлил възгледите си в името на богатството италианец". Разгневена, Шарлот се ожесточи и съвсем преднамерено подхвърли, че „Паоло е твърде необикновен човек, който сам е трябвало да се оправя в живота". Изведнъж Фридрих целият почервеня, а въздухът сякаш не му достигна. В пристъп на ярост (а както ни е известно именно спокойните хора изпадат в най-силни и агресивни състояния) Фихте отвърна, че докато „ някои съпруги си вирят по цял ден краката и единственото движение, което извършват е да се местят от леглото на дивана и обратно, има съпрузи, които всеки ден ходят на работа". При тези думи, Лоте, която беше изключително чувствителна по природа, бе готова да се разплаче. На Бекер му стана мъчно от жалния вид на Шарлот и нежно я целуна. Въпреки това Морел не спря да се цупи до края на деня.

ГОСТЕНКАТА

С наближаването на коледните и новогодишни празници, хората бяха обхванати от трескави приготовления, всеобща предпразнична истерия и лудо втурване по магазините. Близкият град Л. бе украсен с елхи и окичен с импровизирани ясли, в които се отличаваха фигурките на Света Богородица, Младенеца, Йосиф и тримата мъдреци. Светещите в златисто лампички, ярко осветените прозорци, венците от борови клонки по вратите, големите фенери и котлетата-касички за благотворителност допринасяха за празничното настроение. Гражданите бързаха по домовете си, за да се отдадат на приготовленията - да измислят менюто, да купят нови дрехи и подаръци, а по-заможните правеха и резервации по курортите. Изнасяха се малки представления на площадите; дойде и времето на коледния базар и благотворителността. С намаленията се увеличиха разпродажбите, започнаха и религиозните процесии по улиците и заваляха трупи от провинциални артисти. По ледената пързалка се спускаха на кънки младежи и девойки, демонстрирайки завидни умения. Градът, облян в безброй светлини и потънал в безбрежна мека синева, напомняше на приказка, в която се сливаха и допълваха хармонично бляскавостта и нищетата. Снежинките, подобно на ситни кристали, застилаха като с килим паветата и тротоарите, за да донесат онова желано

спокойствие на душите, което спокойствие неизбежно настъпваше с идването на зимата.

В курорта Р. заприиждаха и собствениците на местните вили. Пристигаха цели семейства – от Берн, Цюрих – и до скоро спокойната атмосфера в това приказно и откъснато от света място, бе нарушена от покани, партита и всякакви събития от този род. Ски курортът се напълни със зимовници и почитатели на този спорт, близките хотели също бяха заети, а в селцето настъпи буйна дейност: фестивали, танци, върволица от провинциални търговци, литийни шествия и проповеди. Пощата бе претоварена и служителите не спираха да се оплакват, оплакваше се и кметът на селцето, защото трябваше да се почистват улиците. От кръчмите долитаха музика и песни. Развеселени ловджии ходеха на хайки за сърни и зайци, а файтони препускаха бясно по трасетата. По дюкянчетата латерните свиреха „Тиха нощ, свята нощ", а хората още не си бяха починали от веселието по Самиклаус. Полицаите ежедневно се занимаваха с пиянски свади и с бракониери, а с празничния дух нарастваха семейните скандали, разгулността и финансовите проблеми.

В четвъртък, към пет следобед, една хубава и червенокоса млада жена, която изглеждаше поне с десет години по-стара, отколкото бе в действителност, слезе от влака и се огледа на гарата в града. Презрително измери с поглед клошарите и скитниците, налягали пред сградата, и се огледа за пиколо. След като си нае едно момче да й занесе куфара от другата страна на гарата, тя се запъти към пиацата, за да си поръча такси. Едва излязла от автомобила, червенокоската застана пред близкия, третокласен хотел. Очевидно жената вече беше променила намеренията си. Погледът й се спря върху трупа артисти, които смеейки се и разговаряйки шумно, се настаняваха в автобуса, дошъл да ги вземе. Тя извади с превдзето движение от изтърканата си табакера цигара, когато чу един от артистите, немлад мъж, с жонгльорски костюм под дебелото палто, да казва: „Това няма да ти трябва в Р., там всички са богаташи" на една от артистките в трупата. Червенокоската присви очи, прибра цигарата си и с бързи крачки приближи именно до този артист, навярно за да го заговори.

В същото време, именно в същото селце Р., Фридрих се приготвяше да излезе по някаква работа. Последните дни отношенията между него и Шарлот бяха обтегнати и двамата почти не си говореха, а темата за Елеонора и Паоло се бе превърнала в табу. Морел още помнеше грубата забележка на мъжа си, че по цял ден лежи на дивана" и се държеше крайно студено с него – не й беше приятно да й се напомня, че безделничи с чужди пари. Въпреки това, нервността й скоро отшумя и младата жена бе обхваната от типичната си безгрижност. Трескаво се зае да украсява вилата с гирлянди, лампички, елха (къщата им в Берн бе отдавна украсена), да слиза до града за подаръци, да дава нареждания на слугите относно основното почистване, менюто и покупките. Зае се също така да пише покани за предстоящите празненства и да изпраща картички на познатите си. Животът във Вила Розалина кипеше с пълна сила. Забързаност, нареждания, смехове, препирни, хаос и припряност бяха обхванали целия дом.

•Фрау Фихте – обърна се към Лоте Хана, която току що се бе върнала от антрето. – някакъв автобус е спрял пред вилата.

Шарлот, която в това време даваше разпореждания на останалата прислуга и лично почистваше фигурите от яслата, остави всичко, нареди да й донесат палтото, излезе в двора и се запъти със ситни крачки към портата. Малкият светлосин автобус „Волво" с външни дървени рамки на прозорците, бе спрял точно пред Вила Розалина. От него шумно се изсипаха няколко мъже и жени. Дамите бяха твърде силно гримирани, а дрехите им изпъкваха кичозно. „Артисти или музиканти – помисли си с недоумение Шарлот – Фридрих нищо не ми е казал".

•Това Вила Гретхен ли е? – попита един от артистите.

•Не. Трябва да продължите напред, да минете по завоя и двадесет метра по нататък е вилата – отвърна с готовност Шарлот.

•Объркали сме адреса! – възмути се една от актрисите.

•Съвсем ще измръзнем! – оплака се друга.

•А коя е вилата всъщност? – попита високо червенокосата жена, която до него момент не бе издала никаква емоция.

•Вила Розалина – каза с някакво странно чувство на притеснение Шарлот.

При тези думи другата някак стегна тялото си. По лицето й, обаче, премина сянка на задоволство. Значи това беше съпругата на Фреди – една невзрачна и бледа, изнежена жена. И каква щастлива случайност, че тръгна именно с тази трупа и че спряха точно пред вилата му! С интерес, Елза започна да разглежда съперницата си и никакъв детайл, никаква подробност не избегнаха от зоркия й поглед – както всички практични хора, и тя веднага преценяваше стоящия срещу нея – и кабаретната певица набързо разгада що за човек е госпожа Фихте. По лицето й се изписаха надменност и превъзходство и като се кълчеше, тя се обърна към артистите с фалшивия си алтов глас (Шнайдер пееше посредствено):

•Господа, много съм ви признателна! Но ще продължа оттук насетне сама!

•Късмет! – каза й същият артист, който бе заговорил Шарлот, сетне благодари на французойката и с викове подкани колегите си. С глъч и ругатни, артистите се качиха обратно в превозното средство и след миг потеглиха по пъртината, в указаната от Морел посока.

През тази минута и Шарлот, и Елза мълчаха, гледайки отминаващия автобус. Тревога обзе Лоте. Неприятно предчувствие загложди душата й. Бекер наблюдаваше непознатата жена, и кой знае защо, онази й стана веднага антипатична. Че беше красива, беше, но красотата й бе тъпа, животинска, вулгарна, поведението - надменно, действията - изкуствени, а манталитетът и начинът на обличане - провокативни. Морел се чудеше коя е тя и внезапно й се прииска другата да се махне колкото се може по-бързо от очите й.

Върху късо подстриганите си коси кабаретната певица носеше шапка клош с панделка отстрани. Дългата права рокля с ниска талия бе сива, а отгоре младата жена се бе покрила с хубаво, макар и евтино палто. Във въздуха тя оставяше миризмата на блудкав парфюм. Ноктите й, лакирани в лилаво, напомняха нокти на птица. Хищните сиви очи, оскубаните вежди и нахаканите устни издаваха лесно манталитета на непознатата особа.

•Търсите ли някого? – опита се да бъде учтива Шарлот.

•Да, търся. Фридрих тук ли е? – отвърна Шнайдер. Гласът й беше студен, а тонът бе рязък. Говореше, придавайки си важност и увереност. Когато човек я слушаше, имаше чувството, че тя или му се кара, или му говори като на недоразвито дете.

•Вие коя сте? Не се представихте! – хладно и почти грубо попита съпругата.

•О, пропуснала съм! – все така невъзмутимо продължи любовницата – Шнайдер. Елза Шнайдер, позната на Фридрих.

„Позната – изсмя се вътрешно Лоте – или позната уличница?”. Французойката, разбира се, не бе чувала по-рано името на съперницата си, но не й беше трудно да отгатне, че тази жена бе дошла тук, за да съсипе живота й. Ново чувство, непознато досега, покълна в сърцето й – чувство на омраза към Елза. Шарлот пребледня, наранена от измяната на човека, наречен неин съпруг. Почувства се унизена и обидена, от което устните й затреперaха. По бузите й преминаха нервни спазми.

•Фридрих го няма, но можете да го почакате в някоя от хижите, в които дават квартира. А аз бързам, имам много работа. Беше ми приятно да си поговорим – отвърна твърде бързо, сякаш някой я гони, Шарлот.

В същото време от някъде се появи Фридрих, който както обикновено се подпираше на бастуна си. Фихте се връщаше от къщата на един свой приятел и вървеше замислено, но двете жени пред портата го извадиха от вцепененото състояние, в което бе изпаднал. За миг се стресна. Какво правеше тук любовницата му? Какво ли си бяха казали те? И какво ли бе минало през ума на жена му? Изведнъж му се прииска да улови наглата червенокоска и да я изхвърли на пътя. Но в същото време някакво топло чувство обзе душата му именно при вида на Елза. Фридрих добре разбираше, че не е възможно да се престори, че не забелязва кабаретната певица, но тъй като не знаеше какво бе наговорила тя на съпругата му, се обърна към Шарлот:

•Как върви подготовката, Лоте?

•Всичко е наред. Хана счупи една от китайските вази, но нищо. Няма да й се сърдим за една вещ. – отвърна Шарлот, смеейки се изкуствено. След това замълча, за да не даде възможност на съпруга си и любовницата му да се измъкнат, като извъртят разговора в своя полза.

•Фридрих, не ме ли видя? – изведнъж се обърна към него Елза и съпругата остана изумена от безочието й.

•Извинете, не Ви познах. Припомнете ми коя бяхте Вие? – попита дистанцирано и хладно Фихте, след което веднага побърза да поддаде отговора – не бяхте ли счетоводителка в Хоуфен - Майер?

Шнайдер се замисли за миг. Реши, че е по-добре да влезе в играта, не толкова, за да прикрие намеренията си, колкото за да се позабавлява и да се наслади на раздразнението на Морел.

•Да. Познахте – очите на кабаретната певица се местеха лукаво, презрително и просташки ту към жената, ту към мъжа – Минавах на близо. Имам роднини в околността и реших да посетя господин Бекер.

•А от къде знаете, че той прекарва ваканцията тук? – попита Шарлот, върнала енергичността си, тъй като бе сигурна, че след този въпрос Елза ще се смути. И добави: - Преди малко говорехте за мъжа ми по име, а сега изведнъж – „господин Фихте"!

•Мила, да не притесняваме госпожица Шнайдер. И без това е уморена от дългото пътуване. Госпожицата все пак трябва да си намери място за пренощуване – намеси се Фрдирих, застъпвайки се за любовницата си (от което действие впрочем, Шарлот вътрешно се разгневи).

•О, не! Моля те! – започна да театралничи, престорено весело Лоте – как така ще оставиш колегата си в такава зимна вечер сама.. - сетне господарката на вилата се обърна към гостенката – Заповядайте, моля. Не се стеснявайте!

Тримата, чувствайки се крайно неловко, минаха по пътечката и се отправиха към къщата. Влязоха в коридора и се запътиха към празнично украсения хол, където всеки от тях нервно запали цигара. „У вас е толкова уютно!" с театралност, неподходяща за случая, отбеляза Шнайдер. Като добра домакиня, Морел не пропусна да предложи питие, но едва отправила предложението, Фридрих я прекъсна – той не искаше Елза, склонна към алкохолизъм, да се напие и волно или неволно, да разкрие коя е всъщност. Кабаретната певица, обаче, с удоволствие прие да й налеят от отлежалото вино. Между тримата участници в театъра витаеше мълчаливо споразумение, което за сега не биваше да бъде прекъснато. Шарлот нарочно се опитваше да покаже, че учтивостта и любезността, които демонстрира, са фалшиви. От своя страна Елза също добре изиграваше ролята си – младата жена уж бе объркана и изумена от факта, че с присъствието си създава една твърде неприятна ситуация. Фихте пък беше приел образа на невинен съпруг, който се опитва да угоди на съпругата си и който всячески се мъчи да отблъсне някаква си почти непозната и нагла, нахлула без основание в дома му, жена.

Позамаяна от виното, и затова придобила кураж, Шарлот се обърна към гостенката с подправено непринуден глас:

•Да си призная, всеки би ви взел за артистка... ето понякога как човек си обърква призанието! Току-виж си се родил за лекар, а работиш като издател! Или пък ставаш само за креватни упражнения, а записваш да учиш счетоводство! И защо пък не... с толкова много умения се издигаш в живота...

•Аз пък – отвърна също с усмивка Елза – винаги съм се възхищавала на богатите домакини. Не извършват никакъв физически труд и чакат на готово пари! Леките жени поне, като не работят, извършват нещо, за да си спечелят прехраната! Не мислите ли?

•О, ама разбира се! – едвам се въздържа да не избухне Шарлот и със злоба и омраза подде – Не е срамно да си разтваряш краката и да си продадеш душичката, макар и за чифт обици, нали?! Естествено, зад всяка мерзост в живота стои оправданието, че си беден и гол. Но защо, питам се аз, моята прислужница Хана работи честно? Едни могат, а други – не? Безспорно, достойни жени като Вас създават достойни семейства, нации и... идеи, може би? О, извинете! Забравих, че за вашата професия не се изисква да притежаваш интелектуални способности... Все пак няма срамна работа. Дори работата не леките жени не е срамна. Срамно е когато имаш душа на лека жена. Горката, тежко Ви е в подобно положение, нали?

Пот обля челото на Фридрих, гърлото му пресъхна и той пресуши нова чаша. Това трябваше да се прекрати незабавно, а той да се измъкне невредим от цялата проклета история, която забърка Шнайдер. Бекер не изпитваше вина, а само го бе яд, че всичко се разви по този начин, и то заради Елза – той знаеше, че развръзката ще дойде някой ден, че певицата ще пристигне, и се ругаеше, задето й бе разкрил адреса си в Р.

„Проклетница! Та нали когато дойдох, й звъннах по телефона... аз я предупредих... трябваше да я заплаша! Как посмя, дявол я взел! Но в случая глупакът съм аз... не, не, да сторя нещо... най-важното е да бъде премислено и... ех, точно днес ли! И защо, защо преди празниците? Сега ще почнат едни скандали, едни обяснения... Не, трябва да изритам Елза оттук!” – злобно си помисли той, и тик премина по десния му крак.

В същото време Шарлот бе като полудяла и с ужас разбираше, че Елза е доволна от това. Нахалницата бе постигнала целта си! Младата французойка си припомни всички пъти, когато арогантни жени се бяха изпречвали на пътя й. Жени, даващи съвети единствено, за да се почувстват значими; съдещи и раздаващи команди, вживявайки се на майки и наставнички и по този начин избивайки комплексите си. Но Морел не желаеше да бъде жертвата. Шнайдер се вписваше в смисловото съдържание и олицетворение на онази дума, с която профаните наричаха жените и мъжете от нейния сой – а именно „мръсници”. „Мръсниците” се деляха на различни типове – и не защото бе психолог, Шарлот знаеше това – но общото между тях бе, че живееха единствено за себе си, действаха пресметливо и винаги извъртваха нещата така, че да излязат прави. А когато несложната им, но тъй нравеща се на мъжете същност, бе украсена от леконравност в личния и в обществения живот, те се превръщаха в хищни гадини, омотаващи с пипалата си всичко, от което можеха да извлекат ползи. Ами мъжете като Фихте? За първи път от много време насам, Шарлот си даде сметка какво представлява той и за кого всъщност се е омъжила. Фридрих беше празен, празен като Елза и също като нея изпиваше кръвта на жертвите си в името на изконната цел – облагите. Той мачкаше всеки и всичко, бе кух, кух и бездушен, като балон с хелий.

Изведнъж Морел не се стърпя, избухна и извика на любовницата:

•Можеш да пренощуваш тук!

•О, не! Не искам да Ви безпокоя – нервно отвърна Елза, страхувайки се, да не стане скандал. До него момент метресата бе смятала, че съпругата на Фихте е една невзрачна, покорна и безлична жена. Чак сега тя забеляза, че другата е хубава, а гордостта, непримиримостта и силата й подействаха на Шнайдер като плесница.

•Идваш в дома на любовника си и това не ти пречи. Но да пренощуваш с него, ти пречи!

Фихте подскочи като ужилен. Все пак имаше лъч надежда – гневът на Морел още не се бе стоварил върху него. Сякаш той беше страничен наблюдател и не участваше в живота на двете жени. Все пак той изведнъж излезе от вцепенението, в което бе изпаднал, и се запъти към Елза. Улови я за ръката и сетне я бутна навън. Развълнувано, Шнайдер се опитваше да му говори нещо, но той не я изслуша и я изведе на улицата. Кабаретната певица само му снесе: „Нямам достатъчно пари”. Немецът извади скъпото си портмоне, подхвърли й големи банкноти, след което процеди през зъби, че повече не иска да я вижда, и затръшна вратата.

ВИЛА БЕРГОЛИО

Във вила Розалина настъпи хаос. Прозорците на огромната и многоетажна сграда светеха цяла нощ, а прислугата слухтеше и обсъждаше проблемите на семейство Бекер, взимайки страната на съпругата. Господарите на къщата не си легнаха, а прекараха часовете до съмване на кафе, цигари, алкохол и наркотични вещества. От време на време долитаха викове – ту мъжът извисяваше заплашително глас, ту жената плачеше и пронизваше въздуха с някой и друг истеричен писък. В такива мигове готвачката Урсула се прекръстваше набожно, поклащаше глава и заявяваше някак мъдро и патетично: „Госпожата пак е в криза.” Няколко пъти самата Шарлот излиза от хола, който се бе превърнал в арена на бойните действия, за да си вземе валериан от аптечката. В същото време обслужващият персонал, подслушващ на смени, бе сформирал кризисен щаб в кухнята. През масивната врата на гостната долитаха откъсчлени думи и фрази:

... Ти не искаше деца, а обвиняваш мен! – невротично викаше съпругата с променения си фалцетен мецосопран.

... Да, всички знаят за нея. И тук, и в Берн. И какво?! – крещеше малко по-късно съпругът с безпомощни нотки в гласа.

... Ти си подлец, Фихте! Съсипа най- хубавите години от живота ми! – когато се ядосваше на мъжа си, Шарлот го наричаше по фамилия.

... Нали си голям психолог, нали? – язвително се обаждаше от време на време Фридрих.

... Бюрократ! – извикваше Морел, считайки тази дума за особено обидна.

Освен части от разговора, от стаята се чуваха и други, по специфични звуци – трясък на столове (очевидно Фихте изливаше яда си върху мебелите), кристален звук от счупени чаши (Лоте винаги прибягваше до този метод – да замерва съпруга си с каквото й попадне и все пак да не успява да го улучи).

Призори страстите най-сетне утихнаха. Фихте излезе бесен от хола и се запъти в кафенето, за да закуси далеч от ужаса в дома. Морел, от своя страна, се заключи в стаята, поплака си, след което се изкъпа и гримира. Смяташе да посети новата си приятелка и да намери утеха при нея.

В това време самата Елеонора вече бе станала от леглото, и облечена в бял пуловер, бежови панталони и мъжки ботуши, се покри със старото наметало. Даваше първите нареждания на прислугата и готвачката, прегледа кореспонденцията и се запъти към двора. Паоло Сабрини го нямаше вече втори ден – бе отскочил до града, както сам се беше изразил „по спешна и неотложна работа” и още не се бе върнал. Катанео се тревожеше от дългото отсъствие на годеника си, но се успокои, когато получи писмото му, в което той разказваше, че е отседнал при някакъв свой другар и съмишленик. Той й съобщи в писмен вид, че когато се върне ще пише дълъг материал за робството на деца в Швейцария и че този негов другар щял да му даде нужните сведения и да му осигури достъп до съответните „приемни семейства”, които използваха детски труд.

Елеонора тъкмо се беше отправила към конюшните, когато при нея дотича пъргавата, шестнадесетгодишна прислужничка Дорина.

•Какво има, мила. Не виждаш ли, че съм заета – нежно, но все пак с нотка на раздразнение каза Нора.

•Някаква госпожа Ви търси.

В първия момент италианката се учуди – никой благовъзпитан човек от обществото не би си позволил да отиде без покана в чужд дом, и то по това време на деня. След това в сърцето на Катанео проблесна надежда – ами ако тази жена беше именно **тя**? С тази мисъл домакинята хукна, подобно на развълнувана девойка, към градината. Когато стигна до там, сърцебиенето й се увеличи – Дорина бе поканила у дома... Шарлот.

•Знам какво ще кажете – започна бързо и направо Лоте, сякаш страхувайки се да не бъде прекъсната – че не постъпвам възпитано, че не се идва по това време на деня без покана и предупреждение... Ако искате, ще си ида!

•Не, не..- почти извика Елеонора – останете!

Катанео улови ръцете на Морел и в трескавост търсеше да съзре нещо в очите на приятелката си. Двете жени се чувстваха така, сякаш не се бяха виждали с месеци. Сърцата им биеха в синхрон, устните им трепереха от вълнение, главите им бяха замаяни. Тези объркани, но стремящи да се слеят души, имаха усещането, че трябва да изразят обичта си една към друга по някакъв необикновен, тайнствен и съвършено непознат начин. Дали духовните измерения, в които живееха, щяха да се допълнят... или желанието щеше да омърси невинния и чист, възвишен свят, който бе населен единствено от доброто, красивото, нравственото?

•Ах, скъпа моя! Не знаете какво нещастие ме сполетя! – изхлипа Шарлот, но сетне сякаш възвърна нормалното си състояние – Но Вие имате работа! Аз Ви прекъснах!

•Нищо подобно! Имам само една молба: нека премахнем това „вие", което създава разстояние помежду ни... Кажи, какво се е случило? Но нека влезем първо вътре!

Триетажната вила, в бледооранжев цвят, с дървен покрив и боядисани олуци, разполагаше със зелени кепенци и бели прозорци, под чиито первази през топлите сезони стояха саксии с орхидеи. Градината бе опустяла, а над входната врата, също от масивно дърво, можеше да се прочете табелата с надпис „Casa di Bergoglio". До резето имаше звънец. Интериорът не бе по-различен от този на другите вили. Сградата разполагаше със спални, кухня, гостна, салон, кабинет и библиотека; слугински помещения, баня, конюшня и таванско помещение. Стените на стаите, оцветени в различни нюанси на светлите цветови гами от охрово до бледожълто, картините по тях, шкафовете със сервизи, грамофонът, масите от махагон, сувенирите по рафтовете – всичко бе щателно огледано от Шарлот, която, въпреки мъката си, не изпускаше детайлите.

Прислугата – няколко италианцеца – постоянно си намираше поводи да преминава през салона, като говореше на висок глас. В гостната двете жени пиха чай. Шарлот, в силна възбуда, разказа за посещението на Елза, за скандала с Фридрих и за своите собствени изживявания. Елеонора, от своя страна, успокояваше приятелката си. По едно време конярят се появи, за да се осведоми дали господарката ще слиза днес в конюшнята. Тогава Катанео каза на Морел, че ще слезе долу и ще се върне след малко. Французойката, обаче, отвърна, че ще се разсее, ако придружи приятелката си до оборите.

•Но там е студено! – възпротиви си Нора – ще настинеш!

•Не ми е студено! – отговори Лоте. Тя действително цялата пламтеше.

Когато заобиколиха предната градина, и по една от алеите се озоваха зад сградата на имението, на която се опираше велосипеда на Нора, стигнаха до конюшните и оградения манеж. Енергично и с маниерите на човек, който разбира от работата си, Елеонора се отдаде на всекидневните си задължения. Най-напред тя и конярите се заеха да напоят конете. Пуснаха ги на паша, която щеше да продължи както обикновено до към един часа на обяд. С табуна щеше да прекара предобеда Рикардо, момчето на готвачката. След това Катанео отдаде вниманието си на един кон, изкарал лек ламинит. Ветеринарят съобщи, че болестта е почти отминала. От

следващата седмица животното вече можеше да започне леки тренировки от по тридесетина минути на ден. Нора обясни на Лоте, че за конете са необходими специални грижи – винаги трябвало да се наблюдават, за да се разбере подковани ли са правилно, боледуват ли, както и кои коне започват да мятат главите си. Тренирането на малките кончета започваше в края на септември и началото на октомври, продължаваше две години и половина и беше групово. Шарлот с интерес наблюдаваше случващото се на покритата с пясък арена. Тренировката започна с бавно ходене в лек тръс, след което скоростта биваше увеличена. Конете обикаляха в кръглия манеж. Докато наблюдаваше действията на Катанео, Морел си играеше с малкото пони, което скоро бяха докарали във вилата. С приключването на тренировката, Елеонора загрижено побърза да завие конете с чул, тъй като те бяха изпотени и можеше да настинат. Към обяд конете, които се бяха завърнали от паша, бяха вкарани в конюшнята и им дадоха сено и малко вода. Спортните коне бяха отделени от табуна, тъй като те бяха подлагани на специален режим и се хранеха по строга диета. Следобед към три часа на конете приготвиха храна от овес. Дадоха им също така ябълки и моркови. Към шест часа вечерта щеше да бъде последното им хранене със сено и поене.

•Не искаш ли да пояздиш? – попита по едно време Елеонора приятелката си.

•Е, хайде... нека пояздим.

В същото време Нора се доближи до Серджо и започна да го успокоява с глас и с ръце. Сетне, с отдавна отработени движения окичи любимия си кон с кожено седло, стреме и двойни поводи. След което се метна на гърба му. За момент се олюля и Морел притаи дъх:

•Внимавай, ще паднеш! – извика най-сетне тя.

•Шшт! – направи й знак Нора, като междувременно придърпа коня с единия повод – Не говори високо. Ще ми подплашиш конете!

•Ах, извинявай! – засмя се виновно Шарлот – Не се сдържах...

След почти цял ден, прекаран сред животните, със смях и закачки, двете жени се върнаха в къщата. Изкъпаха се, преоблякоха се и се разположиха в обширния салон. Навън се свечеряваше и синкавия сумрак потъваше в дърветата, сливайки се със снега, а в тухлената камина разпаленият огън сгряваше мускулите, костите и напуканите устни. Сенките на Елеонора и гостенката й подскачаха по стените. Катанео нареди да донесат вечеря и вермут. След като приключиха с филето, шунката и заешкото, Нора освободи прислугата. Пусна на грамофона приятен, лек джаз – свиреше Дюк Елингтън- и се отпусна на мекото, кожено кресло срещу Шарлот, която вече се бе позамаяла от алкохола. Колко хубаво й беше на Лоте. Какво блаженство изпълваше цялото й тяло, духа й. Чувстваше се лека като пух, напълно забравила и за Фред, и за нещастието си от сутринта. Коледната украса в къщата, вермута – всичко това подейства на французойката като успокоително. Тя протегна ръка към скрина до дивана, на който се бе разположила, и почна несъзнателно да отваря шкафчето и да го прибира обратно. Внезапно погледът й попадна на малката

снимка, прилежно поставена на дъното на едно от рафчетата на самото шкафче. Без да пита, с интерес, Лоте извади снимчицата и започна да я разглежда – несъмнено оръфана и стара снимка, но жената, която я гледаше оттам, й се стори необичайно красива. Тази жена бе застанала права, косите й, светлоруси и подстригани на черта, подсказваха северният й произход, а тоалетът й бе бял, пристегнат с елегантен колан, очите – сини, студени и втренчени, а устните – тънки и жестоки, издаваха сексуална подтиснатост. Безспорно жената излъчваше хлад, от който Шарлот потрепера. Тя обърна снимката на обратно и разчете ситния, избелял надпис на френски: „30 юли, 1921 г., Сент-Мориц. На малката ми Нора с много любов. Адел". Силно учудена, Шарлот върна снимката в скрина и погледна към Елеонора извинително.

•Няма нищо, разглеждай каквото искаш – махна с ръка Катанео.

•Извинявай за въпроса... коя е тази жена? – попита Лоте, усещайки странно присвиване в стомаха си.

•Тази жена ли... Адел Монпелие. Замина за САЩ.

•Твоя приятелка ли е? Наистина, не ми влиза в работата...

•Питай всичко, което те интересува. Да, беше ми приятелка. – цялото лице на Елеонора се промени, очите й святкаха, но не защото бе пила. Гърдите й развълнувано се повдигаха и тя гледаше Шарлот така, сякаш искаше да я изпита за нещо – Адел, така да се каже, бе моят идол, който аз обожествявах и обожавах. Тя беше на тридесет, не се занимаваше с нищо, освен с феминизъм, и до известна степен беше жестока и себична... Тя... как да се изразя, мила ми Лоте?... Тя имаше неестествени наклонности и ме въведе в един свят на... порок и удоволствие? В това се изразяваше целият й житейски смисъл: да покварява невинни създания и после да ги оставя на произвола на съдбата. След нея аз никога повече не се върнах към този вид общуване, нито някой разбра, ала... Лоте, как се нарича това в психологията? Латентност?

•Значи това е онази жена, за която ти ми писа в писмото! – възкликна смаяната Шарлот с изражение на човек, който току- що е направил велико откритие.

•Да, да! – почти извика Елеонора и заговори несвързано – Но Шарлот, кажи ми: това плаши ли те? Осъждаш ли ме? Нормална ли съм?... Кажи ми, точно твоето мнение ми трябва!... Ти си единственият човек, пред когото разкрих душата си и тайните си! Нали не мислиш, че затова се сближих с теб, нали?...Че съм покварена, долна, лицемерна спрямо любимия човек? Сигурно си казваш: ето, затова тя е такава мъжкарана, толкова нахакана! Аз обичам Паоло, и все пак... Отвратена си, нали? Ако е така, можеш преспокойно да си идеш и да прекратим всякаква връзка!

Шарлот мълчеше, свела поглед. Тя не знаеше какво да мисли. Противоречиви чувства се бореха в душата й, а в главата й нахлу невъобразим хаос. Морел можеше да чуе ускореното си сърцебиене; устните й внезапно станаха сухи. „Но коя съм аз, че да я осъждам? Аз знам, аз усещам, че тя през цялото време бе искрена с мен. В действията й нямаше капка от подмолност... Тя, въпреки това, което ми разказа, си остава толкова благородна..."

Елеонора, от своя страна, се смути. Защо беше наприказвала всичко това? Нима очакваше Морел, една омъжена жена с положение в обществото, да й обърне внимание? А Паоло... Какво щеше да стане с него? Нима щеше да развали годежа си с него? Не, не... Как щеше да му обясни всичко? Какво оправдание щеше да измисли? Ах, и щеше да нарани чувствителния си годеник. Но защо всъщност трябваше да прекратява отношенията си с него? Защото в душата си вече му бе изневерила. Не... Елеонора не искаше да се превърна в стара мома, оградена от котки и в клюкарка, обсъждаща любовния живот на другите. Младата жена чувстваше, че сякаш никой не я разбира. Усещаше, че Шарлот всеки момент ще си тръгне и ще я остави сама с болката, тъгата и самотата. Но именно от това се боеше толкова много – че Морел ще си отиде завинаги, че никога повече няма да я види. Как започна всичко всъщност? Как стана така, че Елеонора обикна тази жена, как тя й стана необходима от първия миг на срещата им? Какво изпитваше към нея – платонична обич, плътска страст, или всичко това заедно?...

•Нали няма да си тръгнеш? Остани! – изведнъж се примоли Нора.

•Ще остана – усмихна й се мило Лоте. Тя не искаше да избяга и с това си действие да засегне приятелката си. Още повече, че французойката не можеше да си представи как ще живее без присъствието на италианката.

•Наистина? – безкрайно се зарадва Катанео и във вълнението си скочи от креслото и седна до Морел – Благодаря ти, Шарлот! Ако си беше отишла, щеше да ме погубиш. Ти си ми нужна, Лоте! Ти си толкова красива, чиста... – тя сграбчи ръката на приятелката си и я облепи с горещи целувки.

•Какво правиш, моля те! – Шарлот, цялата разтреперана, отдръпна ръката си. След това прошепна тихо – Ти също си ми нужна...

Сетне Морел коленичи пред Катанео и положи главата си в скута й. А Нора започна да гали косите на приятелката си. Двете жени се гледаха дълго, без да подумат, може би час, може би два, а очите им излъчваха страст и нежна, кадифена топлина.

***

Няколко дни по-късно бе Бъдни вечер, а след това настъпи и дългоочакваната Коледа. На площада бяха поставени големи фенери и котлета, които представляваха касички за благотворителност. В близост се намираше и украсената елха – вечнозелен и много висок бор, окичен със сребристи, кралско сини, златисти и наситено червени гирлянди, както и с брокатени топки в същите цветове. На центъра, също така, бе окачен и билборд, изобразяващ чрез пастелна рисунка семейната атмосфера на празниците. По вратите на всички сгради бяха закачени и венци от борови клонки. През деня децата посещаваха домовете на близките и съседите, носейки малки подаръци. Но вечерта, пред богато украсената ясла, намираща се вляво от селската елха, множеството пееше „Тиха нощ, свята нощ". Улични артисти изпълняваха интересни номера, а някакъв старец въртеше латерна. Малко преди полунощ, след вечерната разходка, семействата се прибираха у дома, където се събираха край масата или огъня, за да пият горещ шоколад и да похапнат

понички. От небето вече се сипеше сняг, когато селската камбана започна да отмерва ударите си.

ПРАЗНЕНСТВОТО

Това бе бляскаво тържество. И може би най-голямото такова в Р. от месеци насам. Домакините го бяха организирали по случай настъпването на Новата година. Салонът, една огромна зала, бе почистен и украсен – паркетът бе излъскан, а по тавана бяха окачени различни гирлянди и висулки. На една дълга, покрита със скъпа бяла покривка маса наредиха напитки и кристални чаши. Предлагаше се всякакъв алкохол – джин, вермут, ликьор, шампанско, бяло и червено вино, бренди, уиски, портвайн и ром. Поднасяни бяха, също така, по желание на гостите светла и тъмна бира, вишновка, шнапс от боровинки, сода, прясно изцедени сокове. Прислугата – момчета със зализани според модата коси и с ризи с по два реда копчета – обикаляше между гостите с табли в ръка. От града, освен сервитьори, бяха наети и музиканти. Оркестърът бе разположен върху издадения в залата подуим. Диксилендът сякаш бе изтъкан от звуците, долитащи от различните инструменти – тромпет, цугтромбон, кларинет, баритон саксофон, барабани, роял, контрабас, флигорна, но дори и американско банджо. Една след друга се редуваха разнообразни модерни песни и танцувални мелодии – диксиленд, джаз, унастеп, куикстеп, фокстрот, чарлстон, румба и кариока. Музиката беше жива, писклива, с причудливи нотки и изненадващи интонации. Тя се смесваше с аромата на алкохола и мириса на качествен тютюн, за да доведе гостите до онова състояние на духа, доближаващо се до екстаза. Беше късно вечерта, а портите на вила Розалина се отваряха и затваряха непрекъснато. Гостите нахлуваха в къщата подобно на бурни, шумни и неукротими вълни. Тук се срещаха най-различни хора, които се сливаха с хайлайфа. На тържеството бяха дошли творци и мислители – философи и психолози, писатели и поети, журналисти, музиканти и художници; чиновници – счетоводители, адвокати и нотариуси; както и лекари, професори и инженери; отегчени домакини, студенти; но и хора със съмнителни занимания и потекло. Мъжете бяха облечени в редингoти, издължени сака в допълнение с бели ризи и папийонки; с бастунчета с позлатени дръжки, сребърни джобни ножчета и бомбета с нешироки периферии или цилиндри. Но жените, подобно на различни цветя, сияеха в целия си блясък. С къси подстрижки или сложни прически, косите им бяха покрити с шапки клош, отстрани на които бяха закачени панделки или цветя; на някои главите им бяха украсени от ленти, често завършващи с пера. Срещаха се жени, облечени в стил garconne – с ефирни или плътни рокли с ниска талия. Други носеха облекла в арт деко – рокли, завършващи до под коленете и ръце, окичени с гривни.

Ексцентричността и елегантността сред представителките от нежния пол бе голямо – широки ръкави, пухени шалчета от животинска кожа, рокли, завършващи с плисета, както и светли рокли с пояси от ресни. Навсякъде погледът срещаше нежни, телесни чорапогащници, затворени и леко заострени обувки с плътни токове, перлени украшения, бисери и скъпоценни камъни, изящен маникюр или ръкавици до лакътя; букли, усукани с маша, скъпи парфюми и гримове, ярки червила.

Домакинята, както обикновено правеше при подобни случаи, не слезе в салона веднага, а закъсня. Но когато се появи пред гостите, остана крайно доволна от впечатлението, което направи. Шарлот носеше дълга, подчертаваща тялото й бежова рокля, цялата обсипана с имитационни камъни. Разголените й рамена бяха покрити с ефирен, полупрозрачен шал в същия цвят. Късата й коса бе навита на букли, а главата й бе обхваната от лента. Ръцете, ушите и шията й бяха окичени с перли, а чисто белите й зъби блестяха между оцветените в яркочервено червило устни. Бели, брокатени ръкавици покриваха ръцете й до лакътя. С подчертана красота и облечена напълно по модата, Морел несъмнено привличаше погледите. Възбудена от тържеството и ефектът, който създаде, тя заслиза бавно по стълбите, оставяйки във въздуха попиващия мирис на лавандулов одеколон. Точно преди няколко дена тя се бе сдобрила с Бекер и душевното спокойствие бе оставило върху лицето й ведър и спокоен израз. Веднага щом се появи сред гостите, Шарлот бе заобиколена от приятелките и съседките си, които я укориха за това, че тази зима почти не я бяха виждали.

•Какъв тоалет! – възхити се Лаура Хубер.

•Поръчах го специално миналия месец! – отвърна Шарлот.

В другия край на залата Фихте, изправен, (с надменна осанка, пъхната в стилен костюм) който дори при подобни празненства не променяше каменния си и студен израз на лицето, обсъждаше скучновати въпроси с няколко познати. Същевременно, обаче, група млади мъже и жени, не спираха да танцуват, да се смеят и поглъщаха голямо количество алкохол. На Морел й се стори, че момче и момиче, някъде около двадесет годишни, бързо излязоха навън, за да потърсят уединение. А възрастният господин Рикарди, поизтощил се от тълпата хора, се оттегли в библиотеката, за да се отдаде на спокойствие на мислите си. Хубавата Жизел, потомка на няколко поколения барони, вече бе поканена от домакинята да изпълни някаква песен и не се колеба дълго, дали да удостои с внимание останалите гости, още повече, че приятелките й настояваха да чуят гласа й. Елеонора Катанео и Паоло Сабрини отдавна бяха пристигнали, но бяха посрещнати единствено от Фридрих, който след като се осведоми за делата им, се бе разбързал да не пропусне да поздрави останалите гости.

Нора не разбираше защо Лоте не бе дошла при нея; не знаеше каква беше причината Морел да не дойде поне да я поздрави. Да не би приятелката й да се беше разсърдила за това, че Катанео бе откровеничила с нея относно мислите си и чувствата си? Да не би да се бе уплашила от настойчивостта й? Или още по-лошо – дали не й се бе подигравала и надсмивала. Но ако беше споменала нещо на съпруга

си? Не, това не бе възможно – иначе семейство Бекер не биха изпратили покана на Нора и Паоло да дойдат на партито. Най-вероятното предположение бе, че Шарлот като домакиня, е твърде заета. Не, това беше самозаблуда. Ами ако Лоте просто се притесняваше да дойде при Елеонора? Ако се страхуваше Фридрих да не я заподозре и да не я обвини, че интимничи с друга жена? Въпреки тези съмнения и терзаещи съзнанието й мисли, Елеонора си придаваше спокоен и весел вид на лицето. Южняшката красота на италианката изпъкваше на фона на повечето жени тук. Нора бе облякла черна, дълга, прилепнала по тялото й рокля, на Коко Шанел, , а ръцете й бяха скрити в ръкавици до лакътя. Дългите й коси, прибрани в сложна плетеница на тила, напомняха на корона, а към твърде откритото й деколте и от ушите й се спускаха диамантени украшения. Плътните й устни, оцветени в тъмно червено, се отваряха и затваряха страстно, сякаш се опитваха да съблазняват, очароват, прикоткват; тези устни обещаваха, мамеха и лъжеха.

С някои изключения, жените представляваха порядъчно грозни същества, а мъжете имаха глупав и снобски вид. Измежду последните се открояваха двама чужденци: един евреин журналист и един емигрант-руснак, чието семейство се бе преместило тук след Гражданската война. Господата гледаха на Елеонора с неизказано възхищение, породено от нейното мъжко поведение, тъй несъвместимо с красивата й външност. Жените, от своя страна, я измерваха със завистливи погледи, чувствайки се ощетени от факта, че не могат да бъдат третирани наравно с мъжете – нещо, което тя постигаше без усилие. Паоло, осъзнавайки много добре, че не се намира в своя среда, пушеше цигара след цигара, запотен в елегантния си редингот и приклещен в разговор с една не особено приятна личност. За радост или за съжаление, дамите се лепяха за него като пчели на прашец, омаяни от сицилианската му хубост, която им се виждаше направо екзотична. Нора много добре съзнаваше как присъствието на годеника й влияе върху представителките на нежния пол, но сега не се дразнеше от това – у Катанео дори не се бе появила и капка ревност. Нора бе изцяло заета от неприятното чувство, което терзаеше душата й и което още малко щеше да прерасне в озлобление срещу Морел. Тя завиждаше на всеки гост, удостоен с вниманието на домакинята и започваше да питае към него почти ненавист. По едно време, когато унесена от музиката Лоте мина случайно покрай Елеонора, последната я дръпна леко за ръката, и й промълви:

•Защо се правиш, че не ме забелязваш?

•Нора! – усмихна се пресилено весело Шарлот – Останала си с погрешно впечатление!

След тези думи французойката се опита да се измъкне от ситуацията като каза, че трябва да размени две думи с няколко важни госта. Катанео, от своя страна, без капка стеснение, настояваше да поговорят. Накрая Морел се съгласи и покани приятелката си в библиотеката.

Върху кожeното канапе, разположено срещу огромната секция от матирано дърво, където, подредените книги блестяха с лъскавите си, скъпи корици, лениво седеше г-н Рикарди. Тази топка лой - облечена в смешен фрак, с голо теме и запрашени

очила - прехвърляща шестдесетте, плюнчеше страниците на дебела книга в кожена, синя подвързия, докато пиеше портвайн. Елеонора и Шарлот се стреснаха, тъй като не очакваха никого вътре, и се спряха пред остъклената врата на помещението. Шарлот извика:

•Г-н Рикарди, добре ли сте? Да Ви предложа нещо?

Вратата се отвори и топката лой се показа. Рикарди се изкашля няколко пъти, промърмори нещо от типа на: „Извинявам се“ и тътрейки се, се запъти обратно към салона, изгубил всякаква надежда за уединение. Морел се смути, че е прекъснала четенето на своя гост, но библиотеката вече бе опразнена и нямаше смисъл да се търси ново място. Домакинята се завъртя, доближи се до ажурната дървена масичка и взе опиума, който се намираше върху нея, и се отпусна на мекия диван. Катанео, която не очакваше, че приятелката й употребява някакви съмнителни вещества, остана изненадана, но не каза нищо. Шарлот забеляза изражението й и побърза да каже:

•Понякога аз и Фред го ползваме… в редки случаи….

•И какво ти дава морфина? – попита Нора.

•Спокойствие. – развеселено отвърна Лоте и попита – За какво искаше да поговорим?

Защо Морел се преструваше, че не я разбира? Защо измъчваше душата й?

•Как за какво? – почти извика италианката – за нас!

•За нас? – учудено попита другата.

Елеонора се развълнува. Нима трябваше да се самонаранява, отричайки всичко, което изпитваше? Трябваше ли да спазва установените норми и да отрече страстта към Шарлот; да потисне онези зародили се чисти и възвишени усещания, обхващащи съзнанието. Цялото същество на Катанео се бе преобразило – младата жена почти се разтрепера, сърцето й започна да бие силно, а главата й се замая. Струваше й се, че нещо в нея ще се разкъса, ако Лоте не отвърне на обърканите й чувства; че част от душата й ще се изгуби и че светът ще се срути. Италианката се втурна към Шарлот, застана за миг смутена край нея, сетне седна на дивана, улови ръцете й и потърси с поглед очите й:

•За това, което се случи помежду ни. Нима то няма никакво значение за теб?

•Ние сме две жени, търсещи близост, топлина, подкрепа. Две жени, свързани от едно красиво приятелство. – каза най-сетне Лоте.

•Но тогава… щом и ти мислиш по начин, подобен на моя, защо си толкова студена и безсърдечна с мен? Аз не искам нищо друго от теб, освен твоето приятелство. Една дума, един поглед, един твой жест... това ми стига, скъпа моя Лоте – Елеонора изрече всичко това като в транс. Тя цялата гореше, очите й блестяха с топлотата на някаква героиня от арабска приказка, а устните й се отваряха сладострастно.

•Нещата не са толкова лесни! Нима не разбираш положението? – тихо рече Шарлот.

•Ти… да не би вече да съжаляваш? Съжаляваш ли, Шарлот? – с разтреперан глас попита Нора, готова всеки момент да се разплаче – Не искаш да ме виждаш, само заради една невинна среща… Искаш да продължиш да крепиш разпадащия се брак с Фридрих?

•Не намесвай Фред! Много те моля! – грубо отвърна Шарлот.

•Не мога да те позная! – с неприкрито отвращение каза Елеонора – каква е тази безчувственост към мен. Не мога да те позная, Лоте! Да, сега разбирам: ти се уплаши! Чисто и просто се уплаши! От това, което може да последва, от мен самата… Колко неестествено и пошло е това, нали? Пък и да не разбере мъжът ти, какво ще кажат и хората… Временна авантюрка, един вид отмъщение към мъжа ти, и понеже... Това е, нали?!

Шарлот се чувстваше притисната, нямаше представа как трябва да реагира на това изстъпление. Изправи се и се приближи до прозореца. Сетне прошепна:

•Аз… не искам да имам нищо общо с теб. Заблудихме се, аз теб и ти мен. Това беше голяма грешка.

Нора също се изправи, доближи се до масичката и с бързи движения запали цигара. Но сякаш не ѝ се пушеше… като че ли бе загубила вкус към живота. Помълчаха известно време, след което Шарлот, още по-разстроена, се върна в салона. Още щом се озова сред тълпата от гости, последваха поканите за танц. По едно време, докато пиеше чаша шампанско и въртеше в ръцете си цигаретата, към младата жена се приближи Сабрини. Италианецът покани Морел да изиграят един фокстрот и тя веднага се съгласи. След това двойката се улови за ръце и започна да се върти заедно. Телата им гледаха в една и съща посока, но сетне младежът застана срещу партньорката си и я придърпа към себе си с няколко големи крачки назад. Танцуваха – тя се въртеше, движеше плавно ръцете си, а той водеше. В същото това време Фихте, който до този момент бе забравил напълно за съпругата си, не изпускаше от поглед танцуващите. Той бе установил, че Шарлот е твърде нервна и тъжна през последните няколко дни и отдаваше това ѝ състояние на внезапната и кратка поява на Елза Шнайдер. Едва сега, в обятията на Сабрини, Лоте бе възвърнала предишната си безгрижност и изначална радост. Това не можеше да е просто съвпадение. Как се притискаше към Паоло, как се смееше заедно с него, как накланяше лице към неговото. Този самонадеян италианец вярваше, че всяка жена му е вързана в кърпа. Фихте бе забелязал как момичетата от партито се тълпяха около южняка и се кикотеха на пошлите му шеги (Фридрих не се и съмняваше, че шегите му бяха именно такива). Когато песента приключи, немецът се приближи към Сабрини и го изгледа надменно и студено. Погледна го така, че да му даде да разбере, че е гневен от това, което се е случило между самия италианец и Шарлот. Паоло веднага узна какво е душевното състояние на домакина към дадения момент и се учуди. Фридрих тъкмо се канеше да поговори със Сабрини, когато бъбривата Аделе Хофман го отвлече от намерението му.

В същото време Елеонора, все още в плен на вътрешните си чувства, се опитваше да се добере до Шарлот, която пък всячески я отбягваше. Изтощена от борбата, настъпила след онзи разговор в душата ѝ, Нора реши да напише бележка на приятелката си. Намери на една масичка, забутана в дъното на салона лист и писалка и без дори да се замисли за миг, написа следното съобщение: „Скъпа моя Лоте, знам, че не бива повече да настоявам. Но просто не знаеш какво изпитвам в момента. Това е мъчение, което не ти пожелавам никога да изпиташ. Дори и да не искаш да си признаеш, между нас се случи нещо прекрасно. Ще се примиря с твоето безразличие и повече няма да ме видиш. Но те моля едно: нека поговорим. Днес. Сега. Веднага.“. Сетне Катанео скри бележката в пазвата си, като се огледа предпазливо наоколо. Кого ли можеше да накара да занесе писмото на Шарлот? Най-разумно бе да се довери на прислугата и за това спря избора си върху Хана. Повика тихо слугинята и доверено ѝ зашептя, след което пусна в ръцете ѝ няколко монети – ако човек искаше нещата да се случат дискретно, не трябваше да се доверява на празни обещания. Хана бързо откри господарката си и я извика зад голямата ваза, където ѝ предаде листчето. В първия момент Лоте си помисли, че това е дело на някой стар обожател – от онези, които се тълпяха по приемите край нея, когато все още не беше омъжена. Но след като прочете записаното, се увери, че авторът на писмото е всъщност Елеонора. Отчаянието на приятелката ѝ я разстрои. Почти раздвоена между чувствата и семейното положение, в което се намираше, Шарлот пребледня съвсем. Очите ѝ се насълзиха и тя, отдавайки се на импулса, накара Хана да ѝ донесе писалка и лист и отговори на приятелката си по този начин: „Да се срещнем в градината зад къщата след зарята и фойерверките. Ще те чакам до разклоненото дърво. Шарлот.“ Сетне Морел, в бързината, без да забележи, изпусна бележката, която ѝ беше написала Елеонора. Дойде време за десерта и Шарлот трябваше отново да се присъедини към гостите. Разрязаха тортата, съставена от пластове швейцарски шоколад и череши; разляха и пунша в чашите. В същото време Хана трябваше да занесе писмото, което ѝ бе дала господарката ѝ, на госпожица Катанео. Тъй като всеки един от гостите седеше на точно определено място, Хана се поколеба кое бе на господин Сабрини и кое – на г-ца Катанео. „Хана, ела да ми помогнеш!“ ѝ извика Кристине и прислужницата забързано подпъхна бележката под чашата за шампанско, която чаша тя счете, че е на италианката. Гостите, улисани в приказки, се разположиха по масата за пореден път. Паоло учуден впери очи в хартията под столчето на празната кристална чаша, изкара я незабележимо и я прочете. Сетне я смачка и потърси с поглед Шарлот. Последната, разположила се до съпруга си, говореше със съседката си по маса и се смееше. Не бе възможно този къс хартия да е попаднал тук случайно. Повече от ясно бе, че е адресиран до него. Шарлот му уговаряше среща! Но как? Защо? Той не бе забелязал някакви особени признаци на привличане у нея, не бе доловил никакъв знак или дори намек. Вярно, одеве танцуваха, но какво значеше един танц! И откъде такава смелост да му изпраща бележчици точно сега, в присъствието на гостите, пред мъжа си, под носа на годеницата му? Годеница, която ѝ се водеше приятелка, а Бекер ѝ бе съпруг. Паоло не питаеше приятни чувства към немеца, но измяната си оставаше измяна! Тази Морел съвсем не му се бе сторила такава – разкрепостена и пряма. Сабрини извърна очи към Елеонора, но тя бе заета да спори разгорещено с техен общ познат и слава Богу, не бе разбрала нищо от това, което става. „Да съм я

обнадеждил? Може би съм я объркал и тя е счела проявата ми на внимание за ухажване? Не, тук нещо не се връзва. Ако я попитам, може да я обидя или дори по-лошо: ако случайно се окаже, че бележчицата не е била за мен, ще се изложа ужасно. Отвратителна работа!” Той се изпоти, притиснат от дилемата на ситуацията – безпорно, Морел бе хубава жена (макар и буржоазка), но как той, Паоло Сабрини, човек лоялен, комунист, обвързан, и най-важното, обичащ Елеонора, да се съгласи на подобна авантюра, и то с омъжената приятелка на именно същата тази Елеонора! Добре, ще иде на уреченото място, но ще обясни на Морел любезно, че всякаква връзка между тях е илюзорна.

Когато часовникът удари дванадесет, отвориха шампанското. Музикантите престанаха да свирят. Шепа души излязоха на балкона, а останалите, още по-развеселени, слязоха в градината, за да наблюдават поръчаната за полунощ заря. В тъмното небе се преплитаха различни цветни проблясъци, които се разпръскваха подобно на вода от фонтан, за да изчезнат сетне в мрака. Долиташе песента на камбаните откъм селото, кристалните чаши се удряха звънливо и от всякъде се валяха поздравления по случай Новата 1929-та година. Светлините от съседните къщи блестяха подобно на диаманти, а смеховете и глъчката от хората проехтяваше между високите планини. Скоро, поради зимния студ и поради оскъдното дамско облекло, се наложи гостите отново да се приберат в къщата. Единствен в двора остана Паоло Сабрини, който след като се огледа наоколо, се запъти към задната част на двора. Последва го едно сянка – някакъв човек, прикрит между борчетата, които ограждаха алеята от двете страни. Но италианецът, който си подсвиркваше весело някаквя родна песен, дори и не подозираше, че го следят. Той се подпря на падналото дърво и спокойно си запали цигара. Накъде зад него се спря и сянката. В това време Шарлот, загърнала се в бяло пухено палто, ситнеше по изчистените, но леко заскрежени пътеки в двора. Младата жена застана на два-три метра от падналото дърво и се вгледа в Паоло:

•Сабрини! Вие... тук? – изуми се Морел, но през главата й веднага мина мисълта, че италианецът е узнал за връзката й с годеницата му.

•Да, аз съм. Чаках Ви, Шарлот – спокойно каза той.

•Чакали сте ме? Мен? Защо? – попита французойката подозрително.

•Получих писмото Ви – отвърна Паоло.

•Как така Вие сте го получили? – ужаси се Морел. Тя прокара ръка по челото и сетне бързо добави – Дайте ми писмото. Станала е някаква гре…

В същото време сянката, която до сега стоеше безмълвна, се доближи до съучастниците и попита:

•А кой е трябвало да получи писмото, скъпа моя?

•Фред… не е това, което си мислиш – уплашено и още по-невротично извика Лоте.

•Разбира се! Жена ми се среща с един от гостите ми в полунощ в градината, за да обсъждат, може би, политика? – със злоба и язвителност подхвърли Фридрих и

добави през зъби – Писна ми от сценките ти… разбрала си, че ви следя и се направи предварително на ударена…

•Значи си ме следил? – учуди се Лоте и сетне му се скара – Засрами се!

При тези думи Фихте изкара писмото, написано от Елеонора и го подаде на Шарлот с думите:

•Изпусна този лист и аз го взех. Почеркът е мъжки. А думите са любовни! Нима ще отречеш, че този лист беше у теб?

•Защо отваряш чужда кореспонденция, Фихте – разгневи се Лоте, но въпреки, че бе бясна, веднага се сети да се защити и прикрие – Нима ми нямаш доверие? Как смееш да ме обвиняваш, след като твоята любовница най-нагло нахълта в дома ми!

Паоло се почувства сконфузно и неловко. Той разбра, че е случилото се е недоразумение, че писмото е било предназначено за друг, и че ако не беше дошъл тук, нямаше да постави себе си и Шарлот в подобно положение. Изпита вина спрямо нея и счете за нужно да я защити.

•Не е моя работа да се бъркам, но… съпругата Ви вече обясни, че е станала грешка! – изрече той рязко, хвърляйки догорящата угарка в снега.

•Грешка, но си тук, нали? – почервеня Фихте – хайде, кажи ми, че почеркът не е твой!

•Нямам намерение да Ви казвам каквото и да е било! – остро отвърна Паоло и в този момент лицето му придоби някаква еротична мъжественост, както се стори на Шарлот.

•Няма ли да си признаеш? – просташки и някак агресивно му отговори Фихте, а очите му заблестяха злобно.

•Как си позволявате да се отнасяте така с мен! – каза Паоло и цялата омраза, която изпитваше към всички от класата на Фихте, се разпростря именно върху немеца.

Онзи, с чувство на превъзходство, засегна най-болното място на Сабрини:

•Ще се отнасям както си искам с един червен италиански дрипльо и никаквец!

При тези думи Паоло не се стърпя и свил юмрук, удари Фридрих по лицето. Шарлот изпищя, а немецът се строполи в снега. При вика, чут от тези, които бяха излезли на балкона, гледащ към градината пред фасадата, дотърчаха няколко души. Сред тях беше и Елеонора. Тя пристигна в момента, в който Фихте и Сабрини се търкаляха по земята. Новодошлите бързо разтърваха борещите се в снега. Елеонора погледна с изненада към Шарлот, която пък попиваше с кърпичка кръвта от лицето на съпруга си.

•Но Паоло, миличък. Какво се е случило? – попита разтревожено годеницата.

•Да си вървим, Нора! Ще ти разкажа по пътя. – Сабрини все още беше бесен, и с опитваше да изтупа палтото си от снега.

•Кажи ми сега! – настояваше Елеонора, а гласът й затрепера – да не би ти и Лоте…

•Говориш глупости, престани. Да си вървим у дома, ясен ли бях? Вие какво гледате? – ядно извика той на присъстващите.

- Не е счупен, нищо му няма – установи с облекчение един от гостите, навел се над Фихте, след което се изправи и се полюшна, видимо подпийнал, сетне заяви на всеослушание – Така е, господа, като се прекалява с алкохола! Аз за това не се напивам!

Гостите изглеждаха смутени. Дочу се възмутен шепот, а някои от мъжете помогнаха на Фридрих да се изправи. Една от прислужниците донесе риванол и лейкопласт. От възпитание или от нещо друго, хората започнаха един по един да се разотиват, въпреки увещанията и извиненията на Шарлот. Тя се чувстваше унижена, смазана, изложена пред Сабрини, ядосана на Фихте, но най-вече й бе неудобно от Елеонора, която, очевидно, си бе направила погрешно заключение.

В първия момент Елеонора, подобно на повечето хора тук, си бе помислила, че между Паоло и Шарлот се е случило нещо. Катанео се смяташе за предадена – един път от годеника си, и втори път – от любимата си. Едва сега италианката разбираше причината, поради която Шарлот я избягваше. Приятелката й, най-вероятно, й се присмиваше зад гърба, заради чистите й пориви. По пътя към Вила Берголио Нора не се стърпя и не само, че изсипа порой обиди по адрес на Паоло, но и го зашлеви през лицето.

•Това беше прекалено! – укори я Сабрини.

•Прекалено? Изневерята ти не е прекалена, така ли Паоло?

•Каква изневяра! Не мога наистина да слушам повече драми за днес! – отвърна младият мъж и обясни на Катанео цялата ситуация със семейство Фихте, добавяйки през смях – единствено не разбрах от кого е било писмото! Кой ли е любовникът на Шарлот? Още един развален брак, леле, леле...

Чула разказа от устата на годеника си, Катанео разбра едва сега, какво всъщност се беше случило. Узна защо не бе получила отговорът на Шарлот – навярно Хана се бе объркала при предаването на отговора, а Фридрих Фихте бе намерил случайно другото листче. “Всъщност – замисли се Нора гузно – аз съм виновна за цялата бъркотия. Паоло пострада заради мен. А репутацията на Шарлот е разрушена. Ах, какво се случи! Сега тя никога, никога повече няма да иска да ме види! Загубих я окончателно и безвъзвратно!“. Катанео погледна към звездите в небето и въздъхна. Никакви цигари, тук само морфин можеше да помогне.

ЕДИН ДЕН В БЕРН

Берн, градът на мечките, или Берна, както още го наричаха местните от италиански произход, се намираше в северозападните части на Швейцария. Прорязан от р. Ааар, градът бе осеян с прави и сводести мостове, а на един от завоите на реката се намираше местността “Мечата яма“. Основан в края на дванадесети и началото на тринадесети век от един херцог, който според една от легендите бе убил мечка на това място, градът се бе сдобил със свой символ – мечката – който гордо се извисяваше на герба на кантон Берн. Паветата, уличните фенери и лампи, които светеха романтично, каменните мостове, съвършено правите булеварди, тесните и малки улички, както и парковете, някои от които терасовидно разположени край реката, придаваха един по-носталгичен вид на града. Къщите – масивни сгради, прилепени една до друга – бяха най-често триетажни, иззидани в бял, сив или бежов цвят. Покривите им бяха двускатни като наклонът на фасадния скат бе доста голям. Над рамката на всеки прозорец, издължен във височина, имаше стилизирана скулптурна украса. Лятно време на первазите на долните етажи се поставяха саксии с цветя. Голяма част от сградите имаха аркади, зад които се помещаваха магазинчета, книжарници, бижутерии и сладкарници за шоколад. Часовниковата кула, извисяваща се тук още от Средновековието, завършваше с четирискатен островърх покрив. Над кръглия циферблат със златисти цифри и стрелки, на всеки кръгъл час се появяваше петел. А като излязъл от някаква северна приказка бе фонтанът на „Ядящият деца“, който още от шестнадесети веки се намираше на площад Кормхаусплац. Като контраст на този паметник се явяваше бялата църква на двамата апостоли Петър и Павел. Съвсем различна от нея бе катедралата Berner Munster – протестантски храм от петнадесети век, построен в късноготически стил. Издълженият корпус бе покрит с двускатен покрив, а до него се извисяваше високата кула. Аркираният вход със златиста статуарна украса около и над самата порта, носеше изображение на Страшния съд. Проникващата през витражите светлина осветяваше вътрешността на катедралата, която се отличаваше с островърхите си арки, ребреният свод и каменната дантела по стените. Около църквата стояха просяци, които увити в жалките си парцали, умоляващо протягаха ръце към забързаните минувачи.

Шарлот извърна глава към прозореца, опитвайки се да задържи още миг погледа си върху тези нещастни клошари и скитници. Само до преди месец никога не би се поинтересувала от тяхната съдба. Но сега болката, която стягаше гърдите й, я караше да забележи страданието на бездомниците. През главата й мина мисълта да накара шофьора да спре автомобила – искаше й се да даде пари на някой от тях. Ала младата жена нямаше сила дори да отмести главата си. Него ден стана както обикновено към дванадесет на обяд, бе закусила в леглото. След като си взе вана, дълго се гримира пред огледалото. Сетне отиде при фризьорката си. Към четири часа се отправи към една луксозна сладкарница, където имаше среща с приятелките си – леко глуповати, но добродушни и хубавки млади жени, които наскоро се бяха изпоомъжили. Сега Шарлот се прибираше у дома. Смяташе да почете, но едва ли щеше да осъществи намерението си, тъй като се чувстваше много отпаднала. Фридрих щеше да се прибере от работа след половин час, а и готвачката най-

вероятно бе приготвила вечерята. Лоте се засмя горчиво – как не й се стоеше заедно с Бекер. Трябваше да се преструва на мила и весела пред него, а това я изтощаваше. Бяха се прибрали от вила Розалина едва преди два дена, а Морел не само че не бе отпочинала, но и се чувстваше още по-уморена. Едва се движеше, а главата й бе вечно замаяна. Нямаше никакво желание да прави каквото и да е било и виждаше всичко като през прозрачна завеса. Сякаш се намираше в театър, от който нямаше измъкване – бе едновременно и герой, и актьор, и зрител.

Заскрежените фенери, покритите със сняг тротоари, трамваите, носещи се като шейни по релсите, забързаните граждани, децата, уличните музиканти, табелките на пощите и канторите, цветарските магазини, светещите и примамващи прозорци на театрите, кината, ресторантите, кабаретата, публичните домове – свърталища на порок и насилие – всичко това се смесваше в размит, блудкав образ. В ъглите на уличките се прокрадваха чужденци, занимаващи се с контрабандна дейност; вестникарчетата подтичваха по хлъзгавите павета, духайки шепите си, за да се стоплят. Градът все още излъчваше празнична атмосфера, елхите стояха украсени по главните площади, а богати дами с кожуси от норка вървяха бавно, разхождайки облечените си в пуловери кучета. Такситата пресичаха булеварди и улици, сякаш обзети от състезателен бяс, а във въздуха се носеха различни наречия и езици.

Колко досаден, колко противен бе животът! Шарлот се замисли – дали не й се струваше такъв, защото се бе уморила от ленностното, еднообразно съществуване. Ето, тя се подтиска и измъчва, тя, тънеща в охолство – ами какво да кажат онези бедняци? Нещо я зачовърка, тя си спомни за разговорът, проведен между Паоло Сабрини, Фридрих и руснака в злополучната, новогодишна нощ. Паоло обясняваше разгорещено за трагичната съдба на стотиците, продадени в робство деца, откъснати от своите семейства, и принудени да работят из десетките поля и ферми на Швейцария. Тогава мъжът й язвително бе подхвърлил на италианеца: „Вие какво, да не сте тук да ни поучавате и превъзпитавате в нравствено отношение?“ Бе настъпило неловко мълчание, а Шарлот скастри Фридрих тихо. Сега, разположена на удобната седалка на таксито, Морел си припомни тази малка сценка, после в съзнанието й нахлуха всички останали ужасни събития, и неспособна да прогони натрапливите мисли, тя изохка и почти извика: „Господи Боже мой, Господи!“ Шофьорът се стресна, погледна я в отражението на предното стъкло и учуден попита:

•На мен ли казахте нещо, г-жо?

•Не, не… не ми обръщайте внимание – засрамено отвърна тя и подпря брадичката си на лакътя. Внезапно й хрумна нещо, и Шарлот каза – Закарайте ме до кабаре „Златното лале“?

•Да, разбира се – отвърна шофьорът и на нея й се стори, че долови присмех в очите му.

Автомобилът сви в противоположната посока и отведе Лоте в непознато за нея място, пълно със заведения и казина. Светлините, които идваха от тези сгради, осветяваха града, върху който нощта вече се бе спуснала. Сега оживяваше един

друг свят, напълно непознат на Морел – светът на разврата, игрите и удоволствията. Надписът „Златното лале“, както и емблемата на това заведение, ярко блестяха в мрака. Сградата се намираше на ъгъла на две срещащи се улици, а отстрани бяха окачени плакати. Шарлот се спря за малко пред кабарето и сетне се запъти към остъклените му врати. Озова се в просторен салон с шахматен под и няколко слабо осветяващи полилея. По стените висяха правоъгълни огледала, както и картини с изобразени танцьорки. В едната част на залата се намираше барът, в друга – пианото, а срещу входа бе сцената. Малките кръгли масички с бели покривки бяха изцяло заети от шумни групи мъже и жени, които се смееха високо и пушеха. Димът от цигарите и пурите се извиваше подобно на прозрачни кълбета и ленти из въздуха. Една съвсем млада компания от девойки и младежи, които носеха маски домино, се държеше твърде неприлично. На подиума, обвит в приглушена светлина, танцьорките, едрогърдести и с красиви тела, изпълняваха кан-кан, облечени в червено-черни широкополи рокли с дълбоко изрязани деколтета. Вдигаха краката си, покрити с жартиери, високо в унисон, и както се стори на Шарлот – твърде неприлично. На главите им, върху късо подстриганите коси, се вееха пера, прикрепени с ленти към челата. В центъра на това множество пърхащи жени изпъкваше Елза Шнайдер – все така вулгарна, пошла и дръзка, каквато я видя за пръв път Шарлот. Морел почувства как нещо в корема я пристегна, устните ѝ се свиха в презрителна усмивка и ненавист обзе цялото ѝ същество. Къде ли беше Фридрих? Вероятно в този момент, някъде сред тълпата от хора, той се възхищаваше на любовницата си неприкрито. Или пък вече си бе у дома? Не, не… най-вероятно Фред бе тук, в кабарето. Къде ли можеше да го потърси? Дали Фихте не се бе настанил удобно на някоя от най-близките до сцената маси?

„Какво всъщност търся на това място? Нея ли исках да видя отново? Или исках да хвана Фридрих и да го изненадам неприятно с присъствието си?“ – зачуди се Шарлот, която наистина не знаеше защо бе дошла. Може би при вида на Шнайдер искаше да се разстрои и допълнително да потъне в още по-мрачни мисли. Защо ѝ бяха нужни самоунижението и мазохизма? Шарлот изпитваше странно, страдалческо удоволствие от това, което сама си причиняваше и горчиво се изсмя над себе си. Младата жена седна на една от масите, поръча си питие и запали цигара. Очите ѝ не се откъсваха от сцената, където сега Елза, полугола, в жартиери и корсет изпълняваше по един твърде неприличен начин, своя така наречен танц. Клиентите на кабарето подвикваха одобрително на танцьорката и последната, личеше си, се чувстваше така сякаш триумфира. След още няколко Елзини изпълнения, допила коктейла си и с леко замаяна глава, Шарлот почти изпадна в странно състояние на духа. Такива заведения я потискаха и я караха да се чувства не на място. Може би ако беше дошла с компания, и не беше видяла Елза, щеше да се забавлява. Сетне, когато плати сметката си, французойката тръгна бавно сред масите. Търсеше съпруга си, но нито знаеше защо той ѝ беше нужен точно сега, нито пък бе наясно какво ще му каже, щом го види. По едно време погледът ѝ се спря върху две жени и двама мъже и Морел установи, че именно сред тях се намираше Фридрих.

•О, Фред! – извика Лоте и нарочно промени изражението на лицето си, както и поведението си. Цялото ѝ същество сякаш бе обладано от духа на кабарето. Младата жена си придаде такъв вид, сякаш е дошла тук да се забавлява. Сега тя не се различаваше от постоянните клиентки, чиито ексцесии се пропиваха в атмосферата на „Златното лале“.

Когато чу гласа на съпругата си, Фихте се стресна. Сетне реши, че му се е причуло как Шарлот го вика и дори не си направи труда да се извърне. Но щом усети нежната ръка на Морел върху рамото си, застина на място. Забрави това, което искаше да каже на събеседниците си и някак уплашено се обърна към съпругата си:

•Скъпа!

•Има ли място и за мен? – весело попита Шарлот и безгрижно се разположи сред приятелите му.

В същото време уплахата на немеца отстъпи място на раздразнението. Как Лоте си разрешаваше да нахлува в личното му пространство? От къде подобна дързост у тази на пръв поглед деликатна жена? Фихте се доближи до жена си и наведе глава към нейната, прошепвайки:

•Какво правиш тук? Сцена ли си дошла да направиш? Трябва да ти кажа, че няма да позволя да се случи нещо подобно.

Тогава Лоте, опитвайки се колкото се може по-високо да говори (разбира се за да бъде чута от околните и по този начин да прекъсне опитите на Фридрих да я изгони от тук), каза:

•Фред, мили. Колко е хубаво, че правим нещо заедно. Ти никога не ме водиш със себе си в кабарето. Ще си помисля накрая, че тук компанията ти е по-приятна.

•Излагаш и себе си, и мен – прошептя ѝ той, а тя се засмя някак пресилено – нима искаш всички да си помислят, че още съм с нея? Това ли искаш?

•Отпусни се, Фред! Да пийнем по едно? – и сетне Шарлот се заговори с приятелите и приятелките на Бекер, така сякаш внезапната ѝ поява бе нещо съвсем обикновено.

Морел постоя известно време, след което обяви на Фридрих, че вече е доста уморена и смята да се прибира. Тя много добре знаеше, че пред останалите той щеше да тръгне след нея, но в никакъв случай нямаше да отиде при Шнайдер. Като едно семейство, давано от старите дами, често за пример на девойките и младежите, които се сгодяваха, Бекер винаги до сега бяха спазвали благоприличие. Той ѝ изневеряваше, колкото се може по-дискретно, а тя се преструваше, че не разбира какво се случва зад гърба ѝ. Всъщност Морел бе доволна от това си положение, тъй като от поне година не се занимаваше със съпруга си и дори не бе спала с него в едно легло. Но нахалната Елза Шнайдер я бе унижила, бе засегнала гордостта ѝ и сега Шарлот не можеше да забрави обидата, нанасена ѝ от тази глупава и лекомислена компаньонка.

•Изчакай ме, аз сега ще дойда – каза Фихте на Лоте, докато вървяха към изхода.

•Добре. Иди да се поздравиш с нея – иронично му отвърна Шарлот.

•Не е това – сопна й се Фридрих – бях обещал на В. Шмит да поговоря с него.

Младата жена почти не го чу и побърза да излезе пред кабарето, за да подиша чист въздух – димът от цигарите, както и алкохолът я бяха замаяли. Навън бе започнал да се сипе сняг и снежинките застилаха паветата и тротоарите, изтъкавайки по този начин пухкав, бял килим. Автомобилите минаваха по улицата, а един стар музикант, чиято цигулка изплакваше в студа, се бе приютил под навеса на една от сградите. По едно време Шнайдер се загледа в един много познат, мургав младеж и след кратък размисъл извика подире му:

•Сабрини?

Младият мъж се спря, извърна се и се върна пред входа на “Златното лале“. Сетне се приближи към Лоте и приветливо й се усмихна.

•Какво правите тук? – попита го Лоте с надежда в гласа.

•С Нора пристигнахме вчера. Много искаше да дойдем.

•Къща ли имате тук?

•Не. Отседнали сме в хотел Н.

•Тя с Вас ли е в момента? – развълнува се Шарлот.

•Нещо не се чувства добре. Остана в стаята на хотела.

При тези думи Шарлот се разтревожи и се поинтересува:

•Да не би да е настинала?

•Не. Има някакво женско неразположение и сега главата я боли.

•Кажете й, че ще намина тези дни. Приятна вечер – побърза Морел да се сбогува с италианеца, притеснена, че съпругът й ще я види с него и ще вдигне скандал.

Паоло продължи по пътя си, а Шарлот остана да чака съпруга си. Погледна бегло дамския си часовник. Елеонора бе дошла тук заради нея, то е ясно. Не й бе звъннала. Явно се колебаеше, но щом все пак го бе сторила, значи бе разбрала абсурдността на ситуацията, разиграла се онази вечер. Хотел Н. не бе далеч от центъра, с такси човек стигаше там за няколко минути. Шарлот започна да си гризе ноктите; досадата и омерзението от живота изчезнаха, на тяхно място се появиха някакъв импулс, копнеж, жажда. За миг се почувства жива и изпита вина. Всичко това я обърка ужасно и тя закри лице с ръце.

•Тръгваме ли? Таксито ни чака.

Фридрих я бе настигнал с безшумни стъпки и гласът му я подразни ужасно много. Доплака й се, дощя й се да изкрещи, да му каже, че го мрази и че иска да бъде щастлива, и че само да направи две крачки и ще бъде при щастието, което се

намираше толкова близо! Но Шарлот преодоля буцата в гърлото си, обърна се към Бекер със спокойни очи и глухо каза:

•Да. Да вървим.

Когато спряха пред триетажната къща в гранитен цвят, обградена от иначе пищна през топлите сезони градина, и по чиито странични стени кротко стояха мраморни статуетки, Шарлот се втурна вътре като подгонена. Естествено, прислугата тук бе къде-къде по-голяма от тази в Цермат, и на Морел ѝ се наложи, искаше или не, да се размени с персонала. Бързо се качи по стълбите с извит парапет и се почувства сигурна чак когато влезе в стаята си. С бързи движения заключи вратата (бравата бе с топка), дръпна завесите, и се хвърли на леглото с пухени завивки, където тя избухна в плач.

ПРИЗНАНИЕТО

Домът на доктор Алберт Мюлер се отличаваше със своя старомоден вид, който препращаше духа на всеки посетител към една отминала епоха. Предният вход бе официален и през него влизаха гостите, роднините и съседите, шивачката, личния лекар и други. Докато задната врата, гледаща от другата улица към вътрешността на квартала, бе предназначена за клиентите. В къщата на доктор Мюлер, около петдесет годишен, с пораснали вече деца и твърде набожна съпруга, се помещаваше и кабинетът, който десетилетия на ред служеше едновременно като работно място, но и като убежище на немеца. Доктор Мюлер, един твърде противоречив по своята същност човек, бе психоаналитик от школата на аналитичната психология. Като ученик на Карл Юнг, в терапията, която прилагаше върху своите пациенти (все хора от висшата класа), този застаряващ психолог използваше методи, твърде различни от тези, употребявани в тъй нашумялата психоанализа на Фройд. Въпреки това доктор Мюлер притежаваше свой подход към пациентите си – изслушваше внимателно всеки, който лягаше на дивана в кабинета му и задаваше въпроси, с които да насочи страдащия към по-нататъшните му душевни търсения.

Някъде към единадесет часа Шарлот Морел позвъня на звънеца на задния вход и за сетен път спря погледа си върху окачената табелка с надпис. Отвори ѝ една от прислужничките и я поведе по познатия път. Французойката не бе идвала тук от месец и сега ѝ се струваше странно да се срещне отново с психоаналитика си. Тя го посещаваше редовно всяка седмица от половин година насам и до сега терапията ѝ бе струвала цяло състояние. Шарлот, обаче, не съжаляваше за това, че бе започнала да идва на сеанси при доктор Мюлер, тъй като след всяка среща с него се чувстваше все по-добре. Проблемът бе, че бе свикнала да му споделя по-малко от

проблемите си и сега нямаше представа как ще му разкаже последните събития. С течение на времето Шарлот бе започнала да приема лекаря като приятел. Разбира се не смееше да му споделя за най-личните, интимни или пък съкровени неща, но се надяваше скоро да се осмели да скъса и тази преграда. Може би трябваше именно днес да разкрие всичко, което таеше в себе си.

Прислужничката въведе Морел в кабинета, където психоаналитикът пишеше поредния си труд. Мюлер беше нисък, пълен, с прошарени черни коси, висок лоб, сиви стоманени очи под рунтави вежди, голобрад. Днес бе облечен с вълнена синя жилетка и кафеви платнени панталони, а очите му издаваха умора над очилата с висок диоптър. Щом съзря пациентката си, доктор Мюлер се изправи от бюрото си:

•Как сте, докторе? – развеселена го поздрави Шарлот.

•Подранили сте – отбеляза някак разсеяно психоаналитикът и сетне по-ведро добави – Пропуснахте няколко сеанса.

•Бях на почивка – мрачно отбеляза Морел – а Вие? Как прекарахте празниците?

•Добре. Но сега не говорим за това.

Шарлот седна на дивана и каза съвсем на бързо и то с толкова радостен тон и с толкова ведър вид, сякаш бе крайно доволна от депресията, в която бе изпаднала:

•Много съм объркана. Не знаете какво се случи тези седмици. Самата аз не мога да повярвам, че това което се случи с мен, е истина.

•Легнете и ще продължим с разговора – напомни й доктор Мюлер и в същото време се отправи към бюрото си.

Морел се излегна на дивана, опитвайки се да подреди хаоса в главата си. Искаше да разкаже много неща, но не знаеше от къде да започне. Чувстваше така, сякаш за първи път е на психотерапия. Приглушената светлина донякъде я отпускаше, но нервността й сякаш се бе увеличила. Искаше да излее всичко, което беше в душата й, но не знаеше как да го направи. Сеансите минаваха винаги по сходен начин. Доктор Мюлер никак не й помагаше – или поне не както на нея й се искаше и това допълнително я раздразняваше. Беше напълно уверена, че той не подремваше, докато тя говореше, защото чуваше как си записва някои от нещата, за които тя говореше. От време на време задаваше по някои и друг въпрос, но в общи линии доктор Мюлер оставяше пациентката си да говори за каквото иска, стига темата да не се отклонява в различни посоки.

•Всичко е много странно…от както с Фред заминахме във вилата, нещата се промениха. Съвсем охладнях към съпруга си. Не мога да го гледам, да го понасям. Знаете ли ние спим в различни стаи. Не съм Ви казвала това досега… но ние с Фридрих не сме били интимни цяла година. Вярно, той и преди това ми изневеряваше, но сега дори не се прикрива. Любовницата му пристигна във вилата… Разбира се, ревнувах. Да, и сега ревнувам. Но въпреки това не обичам съпруга си. Не мога, просто, да разбера, какво намира той в нея. Тя е една кабаретна танцьорка и певица, но очевидно той се чувства щастлив с нея. Ако бях

влюбена в съпруга си, или ако не се бе случило едно нещо с мен тези седмици, Фридрих със сигурност сега щеше да е на хотел. Нямаше да посмее да стъпи у дома… Но там, във вилата, се запознах с една красива и интелигентна млада жена. Тя пробуди у мен чувства, които до сега не бях подозирала, че мога да изпитам. Между нас се зароди едно истинско приятелство, но аз я отблъснах. Сега съжалявам за това, защото бях влюбена в нея. И още съм влюбена в нея. Но Фридрих ни раздели и ме домъкна тук.

•Почакайте, Шарлот. Съпругът Ви разбра ли, че сте имали връзка с тази жена?

•Не, не…аз не съм имала връзка с нея. Фред си помисли, че съм изневерила с друг…с годеника на тази жена. Тези дни мислех, че ще умра, че никога повече няма да я видя. Но тя пристигна тук заради мен. Искам да я видя, но не съм сигурна в себе си. Как така става, че аз, една омъжена жена, се влюбвам в друга жена. Не би ли било по-логично да си намеря някой любовник, който е мъж, щом не харесвам съпруга си?

•Шарлот, говорете по-бавно. Твърде развълнувана сте. Нека все пак анализираме нещата.

•Да, да…разбира се – смути се Лоте – но съм толкова отчаяна. Искам да бъда с нея, но се страхувам от това, което изпитвам към нея. Странно е да се влюбя в жена, казах Ви. Това е голяма промяна и аз все още не мога да свикна с нея. Кога съм започнала да харесвам представителките на собствения си пол?

И Шарлот обиколи кабинета с разсеян, блуждаещ поглед – очите й се плъзнаха по тапетите в бежав цвят, по фотопортретите и дипломите по тях, сетне по абажура, вазата с цветя, телефонът, пишещата машина, лулата и пепелникът, по библиотеката, разпиляните листи върху бюрото, и най-накрая се спря върху разпятието. Доктор Мюлер, завършил във Виена, бе иначе религиозен човек, републиканец, работил в Лозана, Женева и Цюрих, и обиколил десетки конференции из Европа и Америка; написал също толкова трудове и статии в уважавани издания; той бе тих, стегнат и систематичен човек, любител на билярда и лова. Практикувал в две психитатрии, поставил на пиедестал Юнг, той се изявяваше като яростен противник на фройдизма. Доктор Мюлер познаваше добре Морел, нещо което, не я смущаваше, но за пръв път от както идваше на сеанси, тя се запита какво ли ще си помисли той за нея и внезапно се скова.

•Вижте Шарлот, вие сте уплашена – чу тя отново ниския му, басов глас – уплашена сте не толкова от това дали сте хомосексуална или не, или какво изпитвате. Ясно е какво изпитвате. Вас Ви плаши щастието. Плаши ви евентуална промяна. И последствията от тази промяна. Това, че сте се привързали към тази жена, съвсем не означава, че сте лесбийка. Не водите полов живот с мъжа си, не го обичате, чувствате се подтисната и депресирана. Добре дошло за нова връзка, която ще ви изпълни и ще замести липсващата роля на съпруга. В случая връзката е с жена. Нормално е да се боите, та това е нещо ново, странно. Сега ще ви задам един въпрос, а Вие се опитайте да помислите хубаво и да ми отговорите искрено.

•Какъв въпрос? – почти прошепна Шарлот и сърцето й се сви.

•Спомнете си… дали някога в детството или в юношеството сте усетили сексуално привличане към друга жена, фантазии от този род, сънищата също биха свършили работа. Към някоя приятелка, братовчедка, или приятелка на майка Ви? Имаме много време, аз не бързам.

•Не знам… Мисля, че винаги се ме привличали мъжете. Освен с Фридрих, съм била с още един мъж. В университета, преди са се омъжа, имах връзка с един студент. С него също не изпитвах особена страст, но отдавах това на младостта и неопитността си. Не знам дали бях влюбена в него. Имахме общи планове, но с течение на времето се отчуждихме. Всъщност, сега като си помисля, аз прекратих отношенията си с него. Защо го направих? Не знам… не знам, наистина. Може би ми бе досадно с него, не го обичах. Не се вълнувах, когато го видех. Сърцето ми не затуптяваше, щом чуех името му. После, когато завърших университета, срещнах Фридрих. Въобразих си, че го харесвам. Да, въобразих си. Сега като се замисля, Фридрих никога не ме е привличал, дори сексуално. Защо ли се омъжих за него тогава? За да бъда като всички, сигурно. Не, не… беше ме страх…страх ме беше от самотата. Трябваше да приема първото ми направено предложение за брак, за да не остана стара мома. А и аз много силно исках, а и все още искам деца. Мечтаех си, когато бях по-млада, за съпруг, деца, спокоен дом, семейство. Типично женска мечта. Но дали с нея всъщност не съм искала да прикрия някакво тъмно начало, някакво забранено желание в себе си. Преди това учех в девически пансион. За това и през юношеството си съм общувала основно с момичета. Спяхме в една стая и между нас нямаше нищо скрито. Букли, бели рамена, полуголи млади, свежи и гъвкави тела, непринудени смехове. Някоя милувка, някоя прегръдка с приятелките, които ми бяха като семейство. Беше ми изключително приятно с тях. Държахме се за ръце, помагахме се във всичко, споделяхме си всяка една дреболия. Може да се каже, че нямахме тайни една от друга. Дори когато другите момичета от панисиона погаждаха лоши номера на някоя от нас, останалите скачахме и ревностно защитавахме пострадалата. Преди пансиона живеех с майка си. Баща ми вече беше починал. Майка ми за мен бе пример за подражание, идеал и аз се опитвах да я следвам във всичко. Обожавах я. Но щом не съм се отъждествявала с някой мъж, а с майка си, защо тогава харесвам жени? Всеки ден с нея бяхме заедно, а и тя ме водеше навсякъде със себе си. Грижеше се за мен непрекъснато. Беше ми приятно, когато приятелките й – красиви и поддържани жени – често ни идваха на гости. Гримирани, добре облечени, доволни от живота съпруги, чийто смях се разнасяше из цялата къща. Тези моменти са се запечатали в съзнанието ми и за мен представляват мили детски спомени, които ме препращат към един безгрижен и чист свят. В същото време игрите ми бяха чисто момчешки. Всяко лято с мама отивахме, заедно с лелите ми, в семейното имение. Ние, децата, играехме по цял ден. Братовчедите ми бяха момчета – имах само една братовчедка. За това и игрите ни бяха момчешки. Тогава аз и братовчедка ми се обличахме в момчешки дрехи и по нищо не се различавахме от останалите деца. На нея, както и на мен, ни бяха измисли прякори. Моят беше Шарл и може да се каже, че в боевете в градината, се справях не по зле от другите. Не знам защо, обаче, не си спомням нищо свързано с братовчедка си. Хваща ме срам, когато някой път случайно се сетя за нея. Чух, че е омъжена. Не съм я виждала от много години, но знам, че и не трябва да я виждам.

•Защо? Какво се е случило с нея? Какво ви свързва? – попита д-р Мюлер

- Не съм много сигурна… С нея бяхме по цял ден заедно, и то толкова много лета. Бяхме почти като сестри. Майка й, леля Жизел, бе много студена жена и

възпитаваше дъщеря си почти като момче. Братовчедка ми, Бланш, дори приличаше на мъж в поведението си, в обноските си. Косите ѝ бяха къси, на черта, кестеняви, като моите, а очите тъмни. Не беше красива, в никакъв случай, не, но имаше нещо у нея… Аз ѝ се възхищавах, дори малко ѝ завиждах. Дали не съм искала да бъда на нейно място? Тя беше малко по-голяма от мен и освен това имаше вид по-скоро на жена, отколкото на момиче. Имам някакъв смътен спомен… в един горещ ден, бяхме всички заедно… не като че ли бяхме само аз и Бланш. Разхождахме се около имението. Не помня как бяхме облечени. Какво ли правихме… сигурно сме си говорили нещо и изведнъж Бланш се спря. Или пък изтърва нещо, което носеше и за това се спряхме и двете. Тогава я целунах. Реакцията ѝ бе повече от странна. Очаквах, че ще се отдръпне, че ще ми се скара, но тя не го направи. Това беше първата ми целувка и тя бе повече от страстна. След това Бланш избяга и на следващият ден, когато се събудих, майка ми ми каза, че братовчедка ми, заедно с леля Жизел, са си тръгнали. От тогава насам не съм виждала повече Бланш. Никога не съм се връщала към този, твърде срамен за мен спомен. Чувствах се гузно, беше ме срам, изпитвах вина. Тя не само че беше момиче, но беше и моя роднина. Какво ли бе казала на майка си, за да си тръгнат така бързо? Дали ѝ беше разказала истината? Защо избяга, оставяйки ме сама да се тормозя и питам къде бях сгрешила. През годините поне едно писмо да ми беше изпратила. Ако го беше направила, нямаше да се самообвинявам толкова много. Дали всъщност тази случка не ме бе затворила, дали не ме бе накарала да си помисля, че чувствата, изпитвани към човек от моя пол, са нещо срамно и долно?

Настъпи миг мълчание. Доктор Мюлер се размърда, кръстоса крака и започна с една дълга, многословна тирада. Шарлото се стараеше да го слуша, и за първи път искрено съжали, че не си води записки.

След като излезе от дома му, Шарлот се почувства по-спокойна. Студеният вятър галеше пламналите ѝ страни, но не можеше да погаси огъня, който я караше да изгаря отвътре. Тогава младата жена се наведе и без да се интересува от това, че пудрата и ружът ще се размият, взе в шепите си сняг и покри лицето си с него. След като бе говорила толкова дълго, Шарлот се чувстваше освободена, но в същото време бе засрамена от себе си и усещаше някаква тормозеща съзнананието ѝ гузност. Защо се чувстваше виновна, че бе изляла душата си? Имаше усещането, че е омърсила с думи както себе си, така и този, който я бе слушал, а именно – психоаналитика си. След като запали цигара – въпреки, че беше неприлично жена да пуши на улицата, и то посред бял ден – Шарлот се успокои напълно. Продължи да върви по булеварда, но сетне се спря пред една книжарница. Влезе вътре и бавно заразглежда рафтовете с книгите. Прелисти страниците на „Анна Каренина“ и прочете следното: “Ако ти можеш да преживееш и един ден без да разбереш как съм и какво правя, значи можеш и всички останали дни.“. Тези думи жегнаха Шарлот и пробудиха чувство за вина у нея. Тя се запита защо до сега не бе отишла да види приятелката си. Развълнувана, французойката излезе от книжарничката и продължи да върви, но не към вкъщи, а към хотел Н., където бе отседнала Елеонора.

Едва влязла в луксозния хотел, Шарлот се запъти към рецепцията.

•Какво ще желаете? – любезно я попита момчето, което обслужваше.

•Търся госпожица Елеонора Катанео – твърде нервно отговори Лоте, след което добави припряно – бихте ли ми казали дали е тук в момента, защото е спешно.

Служителят изкара една стара и дебела тетрадка и след като разлисти няколко страници, откри апартамента, в който бяха отседнали Нора и Паоло. Сетне се обърна към Морел:

•Ще проверя дали е тук точно сега. За кого да предам?

•Морел. Шарлот Морел – французойка вече дишаше тежко, а сърцето й всеки момент щеше да се пръсне в гърдите.

При тези думи рецепционистът се обърна, грабна телефонната слушалка и съобщи на гостенката на хотела, че я търси някоя си госпожа Морел. Последната стоеше притихнала, очаквайки всеки момент да й кажат, че Нора не иска да я приеме. След това служителят съобщи, че госпожица Катанео щяла да приеме приятелката си в стаята. Шарлот се поуспокои – значи не всичко бе загубено, щом Елеонора все още искаше да я види.

Тя се качи в асансьора с решетъчна вътрешна врата и се озова на третия етаж. Пое в лявата част на коридора, който бе покрит с пухкав бежов килим и се спря пред стая номер 17. Почука на вратата нерешително и зачака с туптящо сърце. След миг от стаята се появи Нора, облечена в розов сатенен халат и с пухени пантофки. Шарлот се сконфузи и за момент забрави за какво беше дошла. Очите на Катанео светнаха с онзи типичен блясък, който се появяваше, когато беше щастлива или влюбена. Тя се усмихна и каза:

•Знаех, че непременно ще дойдеш. Чаках те – и добави, вече по-весело – Хайде, влез. Паоло го няма и ще се прибере късно.

Шарлот пристъпи прага и затвори вратата.

•Заключи, моля те – каза Елеонора, след което попита – Фихте знае ли че ти…?

•Не, не знае. Няма и да разбере.

Шарлот дръпна ключа дискретно и огледа помещението: розови тапети с флорални картини, завеси от сатен, вази с цветя, телефон, дървен гардероб с резба и шкафчета; грамофон, табла със стъклена чиния, в която имаше сладкиш, кристална чаша с недоизпито шампанско… и аромат от парфюма на Катанео. Леглото, също дървено, бе дълго и широко, с декоративни възглавнички, а до него, върху скрин, бе поместен абажур. Секцията пред огледалото бе заета от гримове и от бутилка скъпо шампанско, навярно същото, от което бе сипано и в чашата. Лоте потрепера цялата и се почувства като престъпник, когото всеки момент ще хванат на местопрестъплението. Стори й се, че гори, че е вдигнала температура, че се намира в имагинерно, нереално пространство, от което хем се уплаши, хем се развълнува неописуемо. В стаята, наистина бе топло, но не от това Морел усети прималяване; беше лека като перце, сякаш някакво блаженство се стичаше по

вените й, и знаеше, че каквото и да се случи оттук насетне, няма да има сили да го спре.

•Да ти сипя ли шампанско? – попита ласкаво Нора и преди Шарлот да й отговори, италианката изкара втора чаша и наля от пенливата течност. Подаде я на приятелката си и сетне отиде до грамофона. Пусна тихо джазова музика и двете седнаха една до друга на леглото.

•Като онзи път, във вилата. Ти дойде разплакана, седяхме пак така и слушахме музика… След нея вечер си казах, че повече няма да ме погледнеш. Тези дни стоях и чаках; да знаеш колко се страхувах, че няма да дойдеш. Ако не го бе сторила, щях да умра – каза Катанео с нежност и плахост, така неприсъща за нея.

•Знаеш ли… като спомена за вилата, се сетих, че преди малко, влизайки, получих дежа вю. Стори ми се, че същата вечер, за която говориш, се е повторила – отвърна Шарлот, гледайки встрани.

•А ти искаш ли да се повтори, Лоте? – попита тихо другата, търсейки настоятелно погледа на Морел.

•Благодаря ти, че дойде при мен в Берн. Благодаря ти. Без теб не знам какво щях да правя – отвърна изведнъж, сякаш излязла от вцепенение, Шарлот.

Завладени от чувства и обхванати от страстен порив, двете млади жени, които до този момент отбягваха да се погледнат, вторачиха очи една в друга и сетне устните им се сляха. В този момент в стаята съвсем безшумно влезе Паоло. Той се спря, поразен от разкриващата се пред очите му гледка. Морел и Катанео, усетили най-сетне присъствието на Сабрини, се стреснаха и се отдръпнаха една от друга, след което се изправиха рязко. Шарлот се обърна с гръб към италианеца и закри лицето си с ръце, а Елеонора разтревожено се опитваше да обясни ситуацията на годеника си. Последният все още не можеше да се съвземе, от това, което беше видял и просто мълчеше. Това мълчание разстрои Елеонора. Тя би искала той да вика, да крещи, да обижда, дори да я удари в присъствието на Шарлот, след което да изкара последната навън; но той не направи нищо подобно, само стоеше прав до вратата, намръщен, застинал като мраморна статуя. Елеонора го познаваше и разбра, че му е нанесла ужасна рана, че е сторила нещо непоправимо. Дожаля й, почувства се виновна и сетне спря да разказва за отношенията си с Лоте. Тогава Сабрини започна да се смее високо:

•Значи ти си любовникът на Морел? Какъв съперник имам само!

Паоло беше объркан и това си личеше. Не знаеше какво да стори, просто му се искаше французойката да си замине час по-скоро. Сякаш прочела мислите му, Лоте бързо излезе от стаята.

•Чакай, Лоте!- тръгна след нея Катанео, но Паоло я помоли да остане. Катанео се престори, че не чува молбите на годеника си и тръгна след своята любима.

Нора улови Шарлот за ръцете и разгорещено започна да й говори. Думите й приличаха по-скоро на бълнуване и нямаха почти никакъв смисъл. Когато Катанео овладя състоянието, обхванало душата й, каза по-спокойно:

•Ще оставя Паоло!

•Не мога аз да решавам какво ще правиш ти – мило й отвърна Шарлот – като не искаш да си с него, го остави. Но ти си влюбена в него. Знам, че е така, нека да не отричаме истината.

•А Фридрих?

•Не е нужно да узнава нищо – отвърна Шарлот и след като съобщи на приятелката си, че ще й се обади, си тръгна.

Съвсем смутена, загубила цялата си войнственост и раздирана от чувство за вина, Катанео се върна в стаята при Паоло. Седнал на крайчеца на леглото, той пушеше и с твърде сериозен вид наблюдаваше кръговете дим, които се извиваха грациозно във въздуха. Смазана, годеницата му взе бутилката с шампанско и понечи да си налее, но след кратък размисъл се отказа – и без това се чувстваше вече замаяна. Беше уверена, че никога повече няма да види Морел. Прехапа долната си устна и се обърна към стоящия неподвижно Сабрини:

•Предполагам, ще развалим годежа. След станалото, не смятам, че ще е редно и че ще искаш да си повече с мен…

Той устреми очи към нея и Елеонора трепна – погледът му бе изумен, като че ли тя говореше някакви глупости, небивалици. В същото време Нора свали годежния си пръстен и го остави върху шкафчето. Паоло проследи движенията й внимателно, изтръска угарта от цигарата си в пепелника и каза:

•Защо го правиш? Не го сваляй. Споменах ли нещо за разваляне на годеж?! Никой не иска нещо подобно. Само, разбира се, ако това ти развърже ръцете. Но Фихте трябва да даде развод на съпругата си.

•Но Шарлот няма намерение да му иска развод. Тя дори не иска да му каже, че сме заедно! – изплака Нора отчаяно.

Сабрини, въпреки раздразнението, което изпитваше в този момент, се засмя:

•Оплакваш се точно на мен от любовницата си! Сега трябва да те изслушам със съжаление ли?

•Но тя не ми е любовница. Между нас не е имало нищо! – развълнувано отвърна Нора.

Катанео спря музиката, която беше пуснала от грамофона и се доближи до прозореца, за да наблюдава започналия снегопад. Снежинките, подобно на перца, се спускаха бавно и грациозно, за да се озоват в белия килим, разстлан по тротоарите и бордюрите. Уличните лампи светеха, свечеряваше се и никъде не се виждаше жива душа.

•Мислиш, че не знам за твоите наклонности? – чу гласът на Паоло тя – че не съм виждал снимката на онази… Адел ли беше? Просто се надявах, че това ще отшуми с времето.

Елеонора подскочи като ужилена и се обърна към Сабрини с ужасен вид.

•Отколко време си знаел? И си мълчиш! – избухна тя с несдържан яд и добави, вече смекчила тона си – Как можеш да ровиш във вещите ми? Впрочем, тази жена е минало и аз изхвърлих снимката й!

•Не мисля, че в момента си в правото си да ми държиш сметка! – необичайно сурово за самия него отвърна Паоло. Той стана и нервно започна да се разхожда из стаята, след което започна да говори – Ако между нас вече не съществуват предишните отношения, по-добре да се разделим. Не желая да съм ти в тежест. Да се разделим. Елеонора, не те осъждам, нито обвинявам. Аз не съм мерзавец, нито егоист, мога да разбера всичко. Да, вярно е, точно този тип отношения не мога да проумея и да приема за… за естествени, няма какво да те лъжа. Но искам ти да се чувстваш щастлива. Ще те оставя да си помислиш и да ми съобщиш решението си.

Елеонора наблюдаваше Паоло. Стройното му тяло, ръцете му, завършващи с дълги пръсти, рамената, смуглото му лице, еротичната усмивка, южните му очи, в които се четеше както безкрайна доброта, така и плам, страст. Да, той бе изтъкан от толкова много добродетели, бе идеалист, отдаден на своите възгледи. Миналото му бе ужасно, тъжно и това я караше да изпитва състрадание към него. Паоло се държеше толкова мило с нея, не й се сърдеше никога за нищо. Защо тогава тя го отхвърляше, защо го измъчваше? Какво се бе променило, че толкова време се чувстваха чужди, че се държаха хладно един с друг. Да, може би Шарлот бе напълно права – Елеонора все още бе влюбена в годеника си. Погледът на италианката заигра още веднъж върху тялото и лицето на Сабрини. Някакво страстно чувство обхвана душата й – чувство, което неведнъж бе изпитвала в миналото към Паоло. Думите му я трогнаха, поразиха и за пореден път тя се убеди във великодушието и благородството му. Почувства се нищожна и недостойна за любовта му. С блеснали от възхищение очи, тя се приближи към Сабрини, който в този момент се бе извърнал, погали рамото му. Учуден, Паоло се обърна към любимата си и съвсем леко й се усмихна. Елеонора, тогава, протегна ръка и го помилва нежно. Пръстите й едвам докоснаха скулите му. Думите се изплъзнаха от устата й, без самата тя да се усети:

•Можеш ли да ми простиш? За всичко?

Той се усмихна още по-широко, улови ръката й, допря я до устните си и отвърна шеговито, тъй като много добре съзнаваше, че капризът на годеницата му, бе по-скоро като детинско увлечение и невинна прищявка, която нямаше много общо с действителността:

•Няма за какво да ти прощавам. Пък и не приличам особено на свещеник. Ще ти призная и аз една ужасна тайна: миналата седмица се целувах с пощальона. Много е красив и ми допада, само, че е женен. Всеки ден си пишем. Ще те помоля да не казваш на никого, че репутацията ми ще се накърни, а имам толкова почитателки!

Елеонора почна да се смее; чувството му за хумор никога не й омръзваше. Стори й се, че от плещите й се свлича огромен товар и цялото напрежение, стаено в продължение на седмици, се изпари за секунда. Раздразнението към него, което изпитваше последните дни, бе заменено от благодарност и неизказана нежност. Отиде до телефона, хвана слушалката с една ръка и заяви, все едно, че нищо не е било:

•Хайде утре да се прибираме вкъщи. А пролетта ще отидем в Базел или в Лугано. Сега ще поръчам газирана вода, че от шампанското ми се зави свят. Нямаш нищо против, нали?

ЕПИЛОГ

На следващия ден Катанео и Сабрини, възвърнали красотата от първите дни на любовта си и преоткрили чувствата си, се върнаха във Вила Берголио. През следващите седмици се заеха с подготовката на сватбата, която щеше да се състои през юни. На тържеството щяха да бъдат поканени както роднини и познати от хайлайфа, така и приятелите комунисти на Сабрини. Елеонора от сега се безпокоеше, че на тържеството може да избухне политически спор, който да прерасне в ексцесия. Разбира се бъдещата младоженка се разсейваше от тези си мисли и от сега се суетеше около подробностите за сватбата – роклята, тортата и останалите глупави, както смяташе Нора, но необходими неща. Сабрини, от своя страна, бе обхванат от летаргия – сега повече от всякога бе зает със своите дела. Току що бе получил и поръчка за нови материали и времето му бе изцяло погълнато от работата. Връзките със семейство Бекер бяха преустановени за определен период от време, но съвсем скоро Шарлот и Елеонора подновиха кореспонденцията си, само че този път от листите лъхаше усещането за едно ново, чисто и съвсем невинно приятелство.

Шарлот бе разредила посещенията при доктор Мюлер, въпреки настояванията на последния, че една терапия не може да се прекъсне просто така. Фридрих, от своя страна, през март прекрати отношенията си с Елза Шнайдер – по-скоро кабаретната певица и танцьорка, водена от желанието си да се уреди материално, бе избягала с един съмнителен тип в Люцерн, за когото разправяха, че е гангстер. Не след дълго, обаче, в кабаре „Златното лале“ пристигна слуха, че богатия любовник на Елза бе разорен и след като тя се бе омъжила за него, без да проучи напълно какво е състоянието му, сега работела като шивачка – занаят, който семейството й от поколения насам практикуваше и който самата Елза бе усвоила като девойка – и очакваше появата на първото си дете. Разочарован от измяната на любовницата си, Фридрих бе престанал за кратко да посещава кабаретата, хазартните зали и други подобни заведения и се опитваше отново да се сближи със съпругата си.

Първоначално опитите му удариха на камък, но с течение на времето Лоте омекна към Фихте и отношенията им значително се подобриха. Двамата решиха, че е крайно време да имат деца. Прекарваха повече време заедно и сега Шарлот не изпитваше никаква неприязън към него, за това и не усещаше необходимост да взима дозите си морфин. Семейство Фихте получи покана от Елеонора и Паоло за предстоящата сватба. Това събитие не се отрази на приятелството между двете жени - те продължиха да водят кореспонденция все така възторжено и мило.

„Сега сме в Лугано – писа Нора на Морел през април – времето е много хубаво, а прелестите на града през топлите месеци изпъкват особено силно. Ще ти изпратя картичка. После смятаме да се спуснем на юг. Много бих искала да прекараме медения̀т месец на Ривиерата, но Паоло не е много сговорчив на тази тема. До скоро, мила Лоте! Надявам се скоро да получа отговора ти“.

Шарлот очакваше настъпването на юни със странно вълнение, болезнено нетърпение и с някаква сладка болка. Сега животът не ѝ се виждаше непоносим и тежък, както в първите дни на януари. Споменът от авантюрата ѝ с Катанео я изпълваше с приятни чувства и провокираше у нея миловиден присмех.

През пролетта Алпите ставаха по-красиви от всякога, събудени от дългия си зимен сън. С настъпването на лятото Цермат се оживяваше повторно, препълнен с летовници и туристи. Природата разцъфваше, надяваше украшенията си и се впускаше в невинна игра с нежния и топъл сезон. Флиртът, който се зараждаше всяка година между пролетта и земята, оставяше своя любовен оттенък върху планината, която се извисяваше гордо и която дори през топлите дни не сваляше напълно ледената си дреха.

<u>КРАЙ</u>